

ALPPIPUISTON JA LENININPUISTON HOITO- JA KEHITTÄMISSUUNNITELMA 2007-2016

Julkaisija
Teksti ja kuvat
Toimitus
Taitto
ISBN
ISSN
Määrä

Helsingin kaupungin rakennusvirasto
Ympäristösuunnittelu OK (tai erikseen mainittu)
Tomas Palmgren, Ympäristösuunnittelu OK
Ympäristösuunnittelu OK
978-952-473-892-7
1238-9579
75 kpl

Alppipuiston ja Leninipuiston hoito- ja kehittämissuunnitelma 2007-2016

Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisut 2007:2 / Katu- ja puisto-osasto
ISBN 978-952-473-892-7
Ympäristösuunnittelu OK
Helsinki 2007

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO	5
Tausta ja tavoitteet	5
Työskentelytapa ja ohjaava työryhmä	6
SUUNNITTELUALUEEN SIJAINTI	7
ALPPIPUISTO	8
1. HOITO- JA KEHITTÄMISSUUNNITELMAN TARKOITUS	8
2. PUISTON HISTORIA	9
3. NYKYTILANNE	9
3.1 Kasvillisuus	9
3.2 Käytävät ja pinnat	12
3.3 Rakenteet ja kalusteet	12
3.4 Nykyinen käyttö	12
3.5 Ongelmat	12
4. KEHITYSVISIO	13
5. HOITO- JA KEHITTÄMISSUUNNITELMA	15
ALPPIPUISTON POHJOISOSA	
Toimenpide- ja hoitokortit osa-alueittain 1-9	15
Tavoitteellinen tilarakenne	46
ALPPIPUISTON ETELÄOSA	
Toimenpide- ja hoitokortit osa-alueittain 10-13	48
Tavoitteellinen tilarakenne	60
LENININPUISTO	62
1. PUISTON HISTORIA	62
2. NYKYTILANNE	62
2.1 Kasvillisuus	63
2.2 Rakenteet ja kalusteet	63
2.3 Nykyinen käyttö	63
3. KEHITYSVISIO	64
4. HOITO- JA KEHITTÄMISSUUNNITELMA	64
Toimenpide- ja hoitokortit osa-alueittain 1-6	66
Tavoitteellinen tilarakenne	88
TOIMENPITEET JA KUSTANNUKSET	90
HOITOLUOKKAKARTTA	91
EHDOTETUT KALUSTEET JA VARUSTEET	92
LÄHTEET	94
LIITE 1	
TOIMENPIDELUETTELO JA KUSTANNUKSET	
LIITE 2	
LUONNONHOITOSUUNNITELMA	
LIITE 3:	
KASVILLISUUSINVENTOINTI	

Tekijä(t) Minna-Liisa Hirvonen, Kajsa Sjöholm	
Julkaisun yhdyshenkilö rakennusvirastossa Tomas Palmgren	
Nimeke Alppipuiston ja Leninipuiston hoito- ja kehittämissuunnitelma 2007–2016	Mistä julkaisua saa (henkilö ja huone)
Sarjan nimeke Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisuja 2007:2 / Katu- ja puisto-osasto	
Sarjanumero	Julkaisu-aika 2007
Sivuja 100	Liitteitä 3
ISBN 978-952-473-892-7	ISSN 1238-9579
Kieli koko teos suomi	Yhteenveto suomi
Tiivistelmä Suunnittelualue käsittää Helsingin kaupungin rakennusviraston hallinnoimat puistoalueet Alppipuisto ja Leninipuisto sekä muutamat näihin liittyvät katualueet Alppiharjun kaupunginosassa Linnanmäen huvipuiston ympärillä. Suunnittelualueen kokonaispinta-ala on noin 20 ha. Hoito- ja kehittämissuunnitelma on laadittu parantamaan puistojen käytettävyyttä ja toimivuutta, viihtyisyyttä, turvallisuutta sekä visuaalista ilmettä. Tavoitteena on myös ollut kasvillisuuden lajirikkauden säilyttäminen ja sen elinvoiman lisääminen hoitotoimenpitein ja täydennysistutuksin. Nykyinen Alppipuiston alue kuului 1800-luvulla Eläintarhan puistoon, joka oli tuohon aikaan Helsingin suurin puisto ja suosittu maisema- ja ulkoilualue. Vuosina 1875-1907 aluetta isännöi Suomen Puutarhayhdistys, vuodesta 1908 Alppipuisto on ollut Helsingin kaupungin hallinnassa. Puisto perustettiin alun perin Alphyddanin ravintolan yhteyteen. Svante Olssonin monista suunnitelmista kaupunginvaltuusto hyväksyi parhaaksi katsomansa vuonna 1913. Tämän jälkeen kunnostettiin mm. lammikot ja suihkukaivot, ja istutuksia kohennettiin. Leninipuisto oli aiemmin osa Alppipuistoa mutta vuoden 1961 puutarhanäyttelyn rakentamisen yhteydessä siitä tuli erillinen näyttelypuisto. Näyttelyalueen suunnittelusta vastasi puutarha-arkkitehti Maj-Lis Rosenbröjjer. Kun varsinainen rakentamistyö aloitettiin heinäkuun alussa 1961, alueella kasvoi vain yksi koivu, yksi mänty, kaksi poppelia ja siemenestä kylväytynyt omenapuu. Työ on laadittu Helsingin kaupungin rakennusviraston katu- ja puisto-osaston tilauksesta Ympäristösuunnittelu Oy:ssä. Alueeseen on tutustuttu useilla maastokäynneillä touko-syyskuussa 2006. Suunnitelman keskeisinä lähtötietoina ovat olleet alueelle laaditut aiemmat puistosuunnitelmat, luonnonhoitosuunnitelma, historialliset selvitykset ja kasvillisuusinventoinnit. Suunnitelmaluonnos esiteltiin yleisötilaisuudessa 21.3.2007. Suunnitelmassa huomioidaan kulttuurihistoriallisten sekä maisema-arvojen esilletuominen hoitotoimenpitein. Puistojen puut, pensaat ja ruohovartiset kasvit käsitellään yksitellen tai pieninä ryhminä. Työssä arvioidaan kasvillisuuden kunto, ehdotetaan huonokuntoisten kasvien poisto, joidenkin kasvien korvaus uusilla kestävämmillä lajeilla tai kasveilla, lisäistutusten tarve sekä arvokkaiden kasvien erityishoitotoimien tarve. Täydennysistutuksissa on käytetty myös erikoisempia lajeja alueiden aikaisempien istutussuunnitelmien tapaan. Lisäksi suunnitelmassa selvitetään rakenteiden ja kalusteiden kunto sekä jätehuollon ja valaisimien riittävyys. Uusittavat kalusteet ja varusteet sekä niiden sijainti on esitetty suunnitelmassa. Toimenpiteet on esitetty suunnitelmakartoilla ja selostuksessa. Tavoitteena on ollut löytää peruskorjausta kevyempiä ympäristön kohentamisen toimenpiteitä, mutta tietyt kohteet on ehdotettu peruskorjattaviksi. Toimenpiteet on jaettu vuosittain tehtäviin hoitotoimenpiteisiin ja kunnostustoimenpiteisiin, jotka on jaksotettu tehtäviksi kymmenen vuoden aikana ja jaettu kolmeen kiireellisyysluokkaan. Toimenpiteiden suuntaa antavat, alustavat kustannusarviot on laskettu. Ehdotettujen investointihankkeiden kustannusarvio on noin 620 000 € ja ylläpidon kertaluonteisten toimenpiteiden kustannusarvio on noin 510 000 €. Hoitoluokkamutosten aiheuttama lisäkustannus on noin 1 000 € vuodessa.	
Avainsanat Alppipuisto, Leninipuisto, puisto, viheralue, luonnonhoito, metsä, hoitosuunnitelma	

JOHDANTO

TAUSTA JA TAVOITTEET

Suunnittelualue käsittää Helsingin kaupungin rakennusviraston hallinnoimat puistoalueet Alppipuisto ja Leninipuisto sekä muutamat näihin liittyvät katualueet Alppiharjun kaupunginosassa Linnanmäen huvipuiston ympärillä. Nykyinen Alppipuiston alue kuului 1800-luvulla Eläintarhan puistoon, joka oli tuohon aikaan Helsingin suurin puisto ja suosittu maisema- ja ulkoilupuisto. Vuosina 1875-1907 aluetta isännöi Suomen Puutarhayhdistys, vuodesta 1908 Alppipuisto on ollut Helsingin kaupungin hallinnassa. Puisto perustettiin alun perin Alphyddanin ravintolan yhteyteen, joka rakennettiin 1851 ja paloi lopullisesti vuonna 1951. Svante Olssonin monista suunnitelmista kaupunginvaltuusto hyväksyi parhaaksi katsomansa vuonna 1913. Tämän jälkeen kunnostettiin mm. lammikot ja suihkukaivot, ja istutuksia kohennettiin. Vuonna 1950 Lasten Päivän Säätiö perusti Linnanmäen huvipuiston Vesilinnanmäelle.

Leninipuisto oli aiemmin osa Alppipuistoa mutta vuoden 1961 puutarhanäyttelyn rakentamisen yhteydessä siitä tuli erillinen näyttelypuisto. Näyttelyalueen suunnittelusta vastasi puutarha-arkkitehti Maj-Lis Rosenbröijer. Varsinaisen rakentamistyön alkaessa heinäkuun alussa 1961, alueella kasvoi vain yksi koivu, yksi mänty, kaksi poppelia ja siemenestä kylväytynyt omenapuu.

Lars Liljefors laati 1980-luvulla Alppipuiston pohjoisosalle peruskorjaussuunnitelman, joka toteutettiin suurimalta osin. Nykyään Alppipuisto on puserretty rautatien ja Linnanmäen huvipuiston väliin. Koillis- ja lounaisosa ovat luonnontilaista kalliomaastoa. Alueen kaakkois- ja luoteisosa ovat rakennettua puistoa. Puiston läpi kulkee Tivolitie. Itäreunaan on perustettu ”omenankukkapuisto”, jossa on runsaasti marjaomenapensasta ja monia koristeomenapuulajikkeita.

Alueen hoito- ja kehittämissuunnitelma vuosille 2007-2016 on laadittu rakennusviraston katu- ja puisto-osaston toimeksiantona. Siinä on selvitetty alkuperäisten puistosuunnitelmien tavoitteet, inventoitu ja analysoitu suunnittelualueen nykytila, otettu kantaa puistojen toiminnalliseen sisältöön sekä määritetty alueiden tavoitetila ja toimenpiteet. Suunnitelmaa varten on inventoitu rakennettujen puistoalueiden kasvillisuus. Kasvillisuusinventointi on koottu erilliseksi tulosteeksi.

Suunnittelun tavoitteena on ollut parantaa puistojen käytettävyyttä ja toimivuutta, viihtyisyyttä ja turvallisuutta sekä visuaalista ilmettä. Tavoitteena on myös ollut kasvillisuuden lajirikkauden säilyttäminen ja sen elinvoiman lisääminen hoitotoimenpitein ja täydennysistutuksin.

Suunnitelmassa huomioidaan kulttuurihistoriallisten sekä maisema-arvojen esilletuominen hoitotoimenpitein, jotta puistojen julkisen käytön edellytykset vahvistuisivat. Puistojen puut, pensaat ja ruohovartistet kasvit käsitellään yksitellen tai pieninä ryhminä. Työssä arvioidaan kasvillisuuden kunto, ehdotetaan huonokuntoisten kasvien poisto sekä arvokkaiden kasvien erityishoitotoimien tarve. Lisäksi ehdotetaan joidenkin kasvien korvaus uusilla kestävämmillä lajeilla tai kasveilla sekä lisäistutusten tarve. Täydennysistutuksissa on tarkoitus käyttää myös erikoisempia lajeja alueiden aikaisempien istutussuunnitelmien tapaan. Lisäksi suunnitelmassa selvitetään rakenteiden ja kalusteiden kunto sekä jätehuollon ja valaisimien riittävyys. Uusittavat kalusteet ja varusteet sekä niiden sijainti on merkitty suunnitelmaan.

Toimenpiteet on esitetty osa-alueittain toimenpide- ja hoitokorteilla sekä selostuksessa. Tavoitteena on ollut löytää peruskorjausta kevyempiä ympäristön kohentamisen toimenpiteitä. Rajatuille alueille on määritetty myöhemmin laadittava yksityiskohtainen peruskorjaussuunnitelma. Ehdotetut toimenpiteet on jaettu vuosittain tehtäviin hoitotoimenpiteisiin ja kunnostustoimenpiteisiin, jotka on jaksotettu tehtäviksi kymmenen vuoden aikana ja jaettu kolmeen kiireellisyysluokkaan. Alueen hoitoluokitusta on myös tarkistettu.

Suunnittelutyön lähtötietoina on käytetty seuraavaa aineistoa: Svante Olssonin / Lars Liljeströmin ja Maj-Lis Rosenbröijerin alkuperäissuunnitelmia, Dendrologian Seuran tuottama Alppipuisto-vihkonen 1986, aluesuunnittelun yhteydessä laadittu historiallinen selvitys ja yleispiirteinen kasvillisuusinventointi 2003, Alppipuiston eteläosan kasvillisuusinventointi 2000, alueelle laadittu luonnonhoitosuunnitelma sekä laaditut alueen puiden kuntoarviot.

TYÖSKENTELYTAPA JA OHJAAVA TYÖRYHMÄ

Työ on tehty Helsingin kaupungin rakennusviraston katu- ja puisto-osaston tilauksesta Ympäristösuunnittelu OK:ssa. Työtä on katu- ja puisto-osaston puolesta ohjannut aluesuunnittelija Tomas Palmgren. Ohjausryhmään ovat lisäksi kuuluneet samalta osastolta ylläpidon tilaamisesta vastaava Petri Arponen, kasvillisuusasiantuntija Satu Tegel ja metsäsuunnittelija Tiina Saukkonen. Ohjausryhmä on kokoontunut yhteensä kuusi kertaa.

Oheisesta suunnittelutyöstä maastoinventointeihin ovat vastanneet Ympäristösuunnittelu OK:sta biologi Minna-Liisa Hirvonen ja maisema-arkkitehti Kajsa Sjöholm. Työ ajoittui ajanjaksolle toukokuu 2006 – tammikuu 2007. Ohjausryhmän kanssa tehtiin kaksi yhteistä maastokäyntiä. Toisella kerralla oli mukana myös alueen hoidosta vastaavan urakoitsija. Yksi maastokäynti tehtiin yhdessä Jussi Lähteenmäen kanssa. Häneltä saatiin arvokasta tietoa Alppipuiston alppiruusuista ja atsaleoista.

Kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosastolle ja lähialueen asukasyhdistyksille on tiedotettu suunnitelman laadinnasta. Lisäksi suunnitelmaluonnos esiteltiin yleisötilaisuudessa 21.3.2007. Saatu palautte on huomioitu suunnitelman laadinnassa.

Viistokuva Alppipuistosta lännestä radan suunnasta kesällä 2006..

SUUNNITTELUALUEEN SIJAINTI

Alppipuisto ja Leninipuisto sijaitsevat aivan Helsingin ydinkeskustan välittömässä läheisyydessä ja Töölönlahden tuntumassa Alppiharjun kaupunginosassa. Alppipuiston länsireuna rajoittuu pääraataan, pohjoisreuna Viipurinkatuun, eteläreuna Helsinginkatuun ja itäreuna puistoalueiden keskellä sijaitsevaan Linnanmäen huvipuistoon. Puisto on siten hyvin saavutettavissa joka suunnalta, ja radan vartta pitkin kulkee paljon käytetty kevyen liikenteen reitti.

Leninipuisto sijaitsee Linnanmäen huvipuiston koillispuolella ja rajoittuu pohjoisessa Tivolitiehen sekä Vesilinnankatuun. Muuten puistoa reunustavat rakennukset sekä huvipuisto. Puiston hienoin ja rakennetuin osa jää paljolti erilaisten rakennelmien suojaan. Siksi puiston saavutettavuus ei tällä hetkellä ole kovin hyvä.

Alppipuiston ja Leninipuiston sijainti.

ALPPIPUISTO

1. HOITO- JA KEHITTÄMISSUUNNITELMAN TARKOITUS

Alppipuisto on tärkeä osa Helsingin puistohistoriaa. Monien vaiheiden jälkeen se on edelleen monipuolinen maisema- ja käyttöpuisto. Sen sijainti suositun Linnanmäen huvipuiston ympärillä tuo puistoon myös paljon läpikulkijoita. Puistokulttuurin muuttuminen siihen suuntaan, että puistoissa vietetään kesäisin yhä enemmän aikaa pelaillen, oleskellen, esiintyen ja ruokaillen on lisännyt paljon varsinkin puiston pohjoisosan nurmikon käyttöä ja samalla kuluttanut kasvillisuutta ja rakenteita.

Oheinen hoito- ja kehittämissuunnitelma on toteutustasoinen suunnitelma, jossa kasvillisuuden ja rakenteiden hoidon ja uusimisen sekä erilaisten ympäristön kunnostustoimien avulla tuetaan kohdealueen arvoja, kestävyttä ja käyttömahdollisuuksia. Esitetyt toimenpiteet eivät ole tarkoitettuja toteutettavaksi kerralla vaan ajoittuvat useammalle vuodelle.

Työn tavoitteena ovat olleet pääasiassa peruskorjaustoimia kevyemmät ympäristön hoidon toimenpiteet. Suunnitelmassa osoitetaan kunnostustoimenpiteet sekä rajataan alueet, joille on myöhemmin laadittava yksityiskohtaisia toteutussuunnitelmia.

Ote Alppipuiston alueen asemakaavasta 1800-luvulta.

2. PUISTON HISTORIA

Töölönlahden pohjukka alkoi muodostua puisto-alueeksi jo 1800-luvun puolivälissä. Alueesta kiinnostui kauppaneuvos Henrik Borgström, jonka haaveena oli perustaa vesiparantola lahden pohjukkaan. Uusi puisto sai nimekseen Eläintarha, sillä alueelle kaavailtiin myös eläintarhan perustamista. Näiden mittavien suunnitelmien eteenpäinviemiseksi perustettiin puistoyhtiö vuonna 1851. Yhtiö vuokrasi alueen kaupungilta 25 vuodeksi. Eläintarhan puisto oli tuohon aikaan suurin Helsingin puistoista ja hyvin suosittu kävelypuisto kaupunkilaisten keskuudessa.

Ratkaiseva tapahtuma puiston historiassa oli rautatien rakentaminen viime vuosisadan puolivälissä. Rautatie jakoi alueen kahtia, jolloin radan itäpuolelle jäi nykyisin Alppipuiston nimellä tunnettu alue. Puistoyhtiö vuokrasi alueen Borgströmille, joka perusti sinne Alppila/Alphyddan-nimisen ravintolan. Ravintola paloi 1875, mutta se rakennettiin uudelleen. Lopullisesti se tuhoutui tulipalossa 1951 ja nykyisin siitä on muistona vain kivijalka Tivolitien pohjoispuolella olevan näköalatasanteen kohdalla. Vuonna 1876 puistoon rakennettiin ns keisariaviljonki keisari Aleksanteri II:n käyntiä varten. Alppipuisto oli 1800-luvulla maisema- ja ulkoilupuisto. Suomenkielisillä ylioppilailla oli tapana käyttää puistoa vappuisin kokoontumispaikkana. Vuodesta 1875 vuoteen 1907 puistoa isännöi Suomen Puutarhayhdistys ja vuodesta 1908 Alppipuisto on ollut Helsingin kaupungin hallinnassa.

Kaupunginpuutarhuri Svante Olsson teki alueesta useitakin suunnitelmia, joista kaupunginvaltuusto hyväksyi parhaaksi katsomansa 1913. Tämän jälkeen kunnostettiin mm. lammikot ja suihkukaivot, ja alueen istutuksia kohennettiin.

Vuonna 1950 Lasten Päivän Säätiö perusti Linnanmäen huvipuiston Vesilinnanmäelle. Linnanmäki on korkean tason huvipuisto. Sen istutukset ovat oman puutarhurin hoidossa ja kesäinen kukkalais-to on näyttävä. Huvipuisto on laajentunut vuosien myötä, onneksi Sturenkadun puolelle.

Tivolitien ja Viipurinkadun välinen alue on peruskorjattu vuosina 1986-1987. Suunnitelman laati Lars Liljefors puisto-osaston suunnittelutoimistosta. Suunnitelmasta käytiin valmisteluvaiheessa keskusteluja Alppila-seuran kanssa ja yleisten töiden lautakunta hyväksyi sen syksyllä 1985. Suunnitelman mukaisesti peruskorjauksella parannettiin

puiston käytettävyyttä ja vahvistettiin maisema-aiheita kuten lampien ja keskeisen laakson välistä yhteyttä. Puiston sisin osa rauhoitettiin pyöräilyliikenteeltä ohjaamalla pyöräily suoraan Nordenskiöldinkadun sillalta Tivolitien risteykseen rakennetulle reitille. Reitti kulkee puiston läntisimmällä reunalla osaksi Valtion Rautateiden vuokraamalla alueella. Laakso muotoiltiin siten, että lammikoista rinteeseen asti ulottuu yhtenäinen nurmikko. Nurmikon päätteen muodostaa maastonmukaisesti rakennettu esiintymispaikan katsomo. Rinteiden ja keskeisen nurmikon ajateltiin soveltuvan talvilasketteluun. Katsomon eteläpuolelle, nurmikon ja metsän reunaan rakennettiin avopaviljonki eli ns. soittokatos ja korkealle kalliolle, näköalapaikalle toinen paviljonki. Lampien merkitystä korostettiin poistamalla panssariverkkoja ja avaamalla näkymiä. Rantaviivaa mukaillen rakennettiin kävelytie ja polkuja, jotta puistossa kävijä pääsee veden ääreen. Altain pohjat tiivistettiin. Puistokäytäviä ja yhteyksiä rakennettiin niin, että kallioalue näköalapaikkoineen saatiin käyttöön. Suunnitelmassa osoitettiin kalliotasanteelta lammikoille kohdistuvat näköalasektorit, joilta poistettiin puustoa. Koiraitaus puiston pohjoisosassa säilyi, vain sen rajausta muutettiin. Viipurinkadun puoleisen kalliotasanteella olleen leikkipaikan ja puiston eteläosassa olevan oleskelupaikan kunnostukset jäivät tekemättä.

Alueen kaakkoisosaan on perustettu omenankukkapuisto, jossa on runsaasti marjaomenapensasta ja monia koristeomenapuulajikkeita. 1960-luvun puolivälissä Auli Hietakangas-Koch laati omenankukkapuistoon vihersuunnitelman, josta on toteutettu mm. käytävien graniittinen kiveys.

3. NYKYTILANNE

3.1 Kasvillisuus

Nykyään Alppipuisto on pusertunut rautatien ja Linnanmäen huvipuiston väliin. Luoteisosa lammiseen on varsin rakennettua puiston osaa. Koillisosa ja osittain lounaisosa ovat luonnontilaista kalliomaastoa. Alueen kaakkoisosassa on pääosin rakennettua puistoa, jonka läpi kulkee eteläinen sisäänkäynti huvipuistoon.

Alueen puusto on kuntokartoitettu aiemmin kaupungin toimesta. Kesällä 2006 puiden, pensaiden ja perennojen kunto käytiin silmäämäärisesti läpi

FÖRSLAG TILL ORDNANDE AF DJURGÅRDSPARKENS
ÖSTRA DEL
BESLUTS BLÄJMTARBAN PUSTOALUEEN JTÄJSEN OSAN
JÄRTESTÄMMESEKST

Alppipuiston alueen suunnitelma vuodelta 1913.

Alppipuiston käyttö oleskeluun ja toimintaan lisääntyy koko ajan. Näkymälinja kallion päällä sijaitsevalle näköalaviljiongille pidetään avoimena.

tämän työn yhteydessä. Lampipuiston puusto koostuu pääasiassa melko iäkkästä lehtipuustosta, joukossa mm. rauduskoivua, puistolehmusta, tammea, tervaleppää ja vuorijalavaa. Osa puista on viime vuosina jouduttu poistamaan niiden huonon kunnon takia. Havupuita on selvästi vähemmän, mutta jotkut kuuset, sinikuuset (*Picea pungens* 'Glaucá'), kanadantuijat, kanadan- ja lännenhemlokit (*Tsuga canadensis*, *Tsuga heterophylla*) sekä japaninmarjakuuset (*Taxus cuspidata*) luovat oman ilmeen alueelle. Samoin 1990-luvulla japanilaisilta lahjoituksena saadut rusokirsikat (*Prunus sargentii*) tuovat lisäväriä puistoon. Tosin niistä suuri osa on menehtynyt ilmeisesti kulutuksen ja kuivuuden seurauksena. Lampipuiston alueella on useita istutusryhmiä, joissa on alppiruusuja, atsaleoita ja perennoja. Yksittäisiä alppiruusuja on myös laajan, isojen puiden välissä sijaitsevan perenna-alueen reunamilla. Osa perennoista kärsii puiden varjostuksesta, kuivuudesta tai eläinten aiheuttamista vahingoista. Myös atsaleoiden ja alppiruusujen kunto vaihtelee. Lampien rantoja kiertää tiivis monikerroksellinen istutusvyöhyke. Keskeinen nurmialue ja radan ja eteläisen lammen välinen alue ovat avointa tilaa. Näkymälinja vanhan Alppila-ravintolan paikalla

olevalta näköalatasanteelta lammelle on kasvanut umpeen.

Koillisosan kalliometsäalueella kasvaa lähinnä mäntyä sekä reunamilla myös kotipihlajaa, vaahteraa ja koivua. Lounaisosan kalliometsä on suurelta osalta avokalliota. Tivolitielle laskevassa rinteessä on vaahterametsikkö ja tien pohjoispuolelle on istutettu harvinaisista kirsikkapuista (*Prunus cerasus* 'Rhexii') koostuva ryhmä.

Puiston eteläosan rinteellä Linnanmäen sisäänkäynnin vieressä kasvaa jonkin verran koivuja, pihlajia, haapoja ja vuorijalavia sekä muutama iso kujasalava (*Salix x rubens*). Lähellä Sturenkatua on myös kolme isoa paperikoivua (*Betula papyrifera*). Joitakin huonokuntoisia puita on poistettu viime vuosina. Alueella on lukuisia pensaita ja joukossa myös harvinaisia lajeja. Etelärinteen itäosan omenankukkapuiston valtalajeina ovat erilaiset koristeomenapuut sekä marjaomenapensaat. Joukossa on muutama havupuu ja ruusupensas sekä perennaistutusalue. Omenankukkapuiston ja huvipuiston sisäänkäynnin välissä on myös kaksi kallioniittyaluetta. Koko etelärinne kärsi pahoin kuivuudesta kesällä 2006.

3.2 Käytävät ja pinnat

Puistossa on kaksi isoa asfaltoitua pysäköintialuetta Linnanmäen pääsisäänkäynnin läheisyydessä alueen itäreunalla. Asfaltoitu Tivolitie kulkee puiston läpi jakaen sen pohjoiseen ja eteläiseen osaan. Suurin osa puistokäytävistä on asfaltoitua. Sorapintaisia käytäväosuuksia on pieniä pätkiä siellä täällä metsäreiteillä, lammen itäpuolella sekä avoimen nurmialueen läheisyydessä. Alueella on myös kaksi sorapintaista aukiota Tivolitien pohjoispuolella. Lampien ympärillä olevat oleskelualueet on osittain päällystetty liuskekivellä ja osittain ne ovat sorapintaisia. Omenankukkapuiston perenna-alueen käytävät on päällystetty nupukivellä ja graniittilaatoilla. Linnanmäen sisään-tuloalueelta omenankukkapuistoon johtava osittain kallion päällä kulkeva käytävä vaatii kunnostusta.

3.3 Rakenteet ja kalusteet

Puiston kaksi 1980-luvulla rakennettua paviljonkia vaativat ilkeivallan takia säännöllistä maalausta. Muuten ne ovat vielä melko hyvässä kunnossa. Esiintymistila ja katsomo-rakennelma nurmialueen reunassa sen sijaan on hyvin kulunut ja huonokuntoinen. Asfaltista ja graniittikivestä rakennetut maastoportaat katsomon takana ovat kunnossa. Samoin näköalapaikalle kahta puolta nousevat puuportaat ovat tällä hetkellä käyttökelpoiset, mutta ne vaativat tarkkailua ja kunnostusta tarvittaessa. Tivolitieltä etelään päin nousevassa rinteessä sijaitsevat maastoportaat ovat hankalat kulkea varsinkin talvella ja ensisijaisesti korjauksen tarpeessa.

Lampipuiston nykyiset kiinteät penkit ovat 1980-luvun peruskunnostuksen ajalta ja melko huonokuntoisia. Istuinosaat ovat puusta ja jalat betonista. Linnanmäen eteläisen sisäänkäynnin eteen on juuri uusittu kaksi penkkiä, jotka ovat terästä ja väritykseltään Linnanmäen violetteja. Omenankukkapuiston puupenkit ovat hyvin huonossa kunnossa.

Puiston valaistus keskittyy pääkäytävien varteen ja lammen ympärille. Valaistus on riittävä, mutta valaisinmalli vaihtelee. Puiston pohjoisosan sisällä malli on luultavasti 1980-luvulta peräisin oleva akryylikupuvalaisin. Radan varren kevyen liikenteen reitin valaisin on ns. lusikkamalli. Puiston eteläosassa Tivolitieltä Linnanmäen eteläiselle sisäänkäynnille johtava reitti taas on valaistu korkeiden

puupylväiden päässä olevilla lusikkamallin valaisimilla. Sisäänkäynnin vieressä on käytetty Idmanin Vista-mallia.

3.4 Nykyinen käyttö

Alppipuistoa käyttävät sekä Linnanmäellä vierailijat että varta vasten puistoon tulevat kävelijät ja ulkoilijat. Avoimella nurmialueella harrastetaan erilaisia pelejä ja leikkejä sekä otetaan aurinkoa ja vietetään piknikkiä. Esiintymisalue katsomoinen on myös paljon käytetty. Lammen ympärillä näkee ikäihmisiä syöttämässä lintuja ja ohikulkijoita levähtämässä tai lounastamassa. Koirien ulkoiluttajia liikkuu alueella paljon ympäri vuoden osittain alueen luoteisnurkassa sijaitsevan koira-aitauksen takia. Puiston eteläosa on läpikulkupaikka huvipuistoon. Omenankukkapuiston penkeillä näkee kesäisin paljon istuskelijoita ja samoin lounaosan kallioilla oleskellaan kesäisin.

Pyöräliikenne on pyritty ohjaamaan radan varressa kulkevalle asfaltoidulle kevyen liikenteen reitille, mutta puiston pohjoisosassa näkee pyöräilijöitä kesäisin myös puistokäytävillä. Muualla jyrkät maastonmuodot rajoittavat pyöräilyä.

Alueen läpi kulkeva Tivolitie on yksisuuntainen, pääasiassa huoltoajoon tarkoitettu katu Linnanmäen sisäänkäynnin kohdalta Vauhtitielle. Näin huvipuiston pysäköintialueille tuleva liikenne kulkee pääasiassa Viipurinkadun kautta. Mutta varsinkin kesäisin huvipuiston sesonkiaikaan kadulla on myös läpiajoa.

3.5 Ongelmat

Alppipuistossa on erilaisia luonnoneläimiä haitaksi asti. Rusakot ja kanit sekä myös jossain määrin rotat tekevät tuhojaan perennapenkeissä sekä syömällä pensaiden ja puiden kuorta. Tämän takia tiettyjä kasvilajeja on syytä välttää uusintaistutuksissa. Rusakoille ja kaneille maistuvia pensaslajeja ovat mm. erilaiset angervolajit, onnenpensas, tuhkapensas ja marjaomenapensas. Nuoria istutettavia hedelmäpuita voidaan suojata verkoilla tai muilla suojilla.

Lampipuiston avoin laaja nurmialue on suosittu piknikpaikka kesällä. Alue roskaantuu tällöin helposti, joten roska-astioiden määrä ja sijoittelu ovat

tärkeitä roskaantumisen ehkäisyssä. Lounaisilla kallioalueilla oleskellaan kesällä paljon, joten myös sinne samoin kuin koillisilla kallioilla sijaitsevan näköalaviljongin ympäristöön kerääntyä roskaa.

Tivolitien luvaton läpiajo häiritsee puiston rauhaa kesäisin. Joskus autot eksyvät myös Lampipuiston käytäville. Opastuskyltti puistoon ja jonkinlainen porttiaihe Tivolitien varressa saattaisivat ehkäistä moottoriajoneuvoilla ajoa puiston puolella.

Alppipuisto sijaitsee näkyvällä paikalla ja sitä käytetään paljon sekä oleskeluun että läpikulkuun. Laajat perennaistutukset vaatisivat paljon hoitoa menestyäkseen hyvin. Nykyinen alueen hoitotaso ja-määrä ei riitä pitämään kasvillisuutta näyttäväs- sä kunnossa. Myös omenankukkapuiston ympäristö on päässyt villiintymään hoidon puutteessa sekä osittain sopimattoman hoitoluokan (C-luok- ka) takia.

4. KEHITYSVISIO

Alppipuiston merkitys tärkeänä viheralueena sekä kaupunkilaisten oleskelualueena tulee korostu- maan entisestään. Jo 1800-luvun jälkipuoliskol- la alue oli suosittu kävelypuisto. Kävelyn lisäksi puistossa harrastetaan nykyisin pelejä, leikkejä, piknikkejä yms. sekä oleillaan entistä enemmän. Tällöin alueen kulutus lisääntyy entisestään, mikä tulee huomioida alueen hoidossa ja mahdollisissa uusissa istutuksissa ja rakenteissa.

Puisto on kautta historiansa ollut kasvillisuudel- taan monipuolinen ja monikerroksellinen viherkei- das. Lampi suihkulähteineen, vanhat puut, kas- vierikoisuudet, jyrkät maastonmuodot ja erilaiset kasvillisuusalueet luovat puistoon tänä päivänä ainutlaatuisen ja vaihtelevan tunnelman, joka tulee säilyttää.

Puiston koillisosan ja lounaisosan lähes luonnon- tilaiset kallioiset metsäalueet on hyvä säilyttää nykyisenlaisina. Avoimuuden säilymisestä huoleh- ditaan mm. raivauksilla ja harvennuksilla varsinkin lounaisnurkassa, ks. erillinen luonnonhoitosuunni- telma. Kaikki kulku näillä herkästi kuluvilla alueilla on syytä ohjata reiteille tai poluille, jotka pidetään kunnossa.

Luoteisosan rakennettu lampipuisto on paljon käytetty puistonosa, joka näkyy hyvin myös ohi kii-

täviin juniin. Sen runsasta ja monipuolista kasvilli- suutta, mm. vanhoja puita, atsalea-, alppiruusu- ja perennaistutuksia, hoidetaan huolella ja tarvittaes- sa täydennetään uusilla alueelle sopivilla lajeilla. Laaksoalueella sijaitseva avoin nurmikko toimii hyvin oleskelu- ja pelinurmena jatkossakin. Nur- mikon reunassa olevat esiintymistila ja katsomo tulee kunnostaa erillisen yksityiskohtaisen toteu- tussuunnitelman mukaan. Näköalapaikoilta lam- melle kulkevat näkymälinjat pidetään jatkossa pa- remmin avoimina. Koira-aitaus tuo oman lisänsä alueen käyttäjiin, ja sen laajentaminen on tarpeen koirien määrän lisääntyessä kaupunkialueella jat- kuvasti.

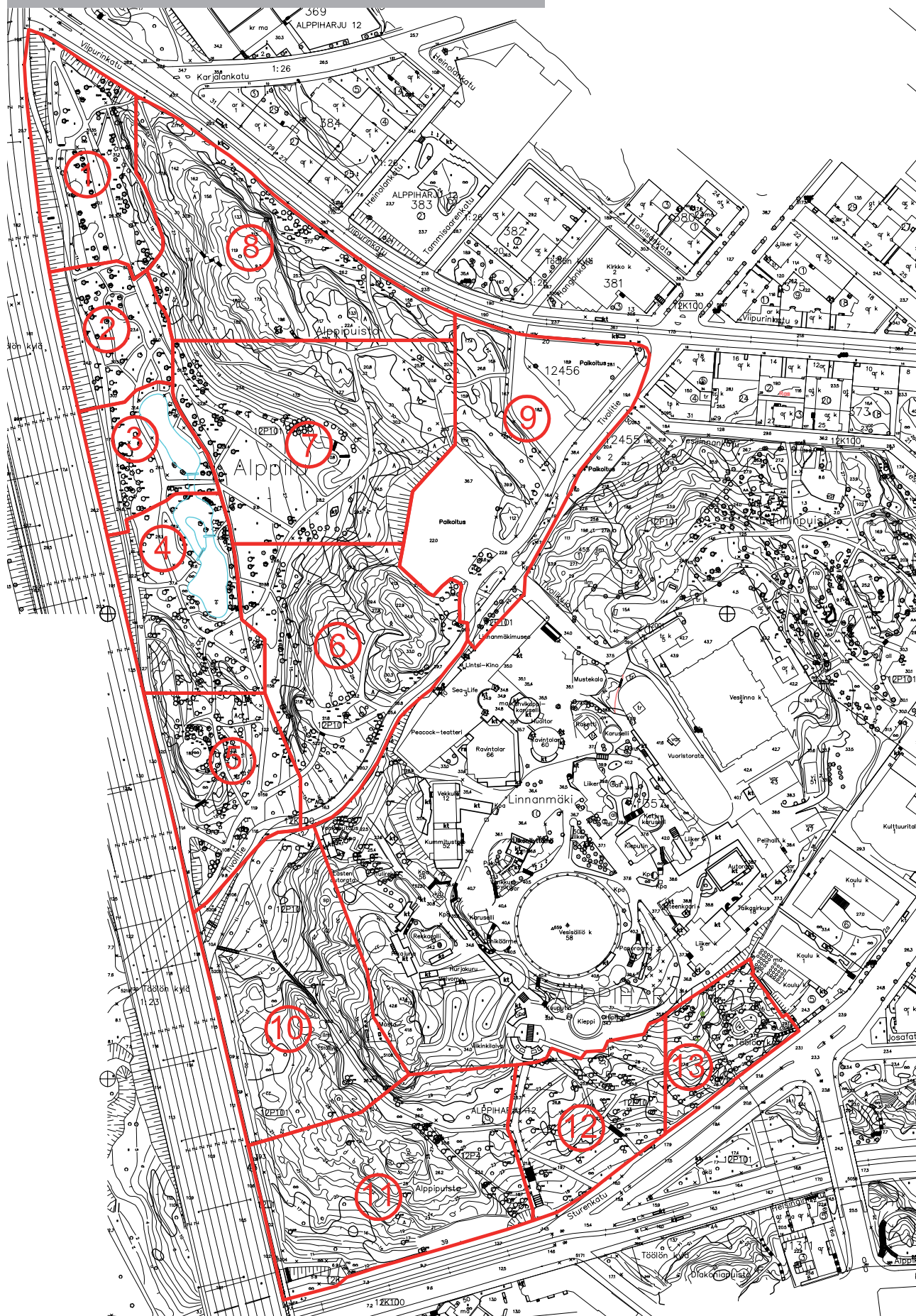
Puiston eteläosa on jyrkkää paahteista etelärinnet- tä, jossa kasvaa erikoisia puita ja pensaita. Niiden tulevaisuus on syytä turvata. Esimerkiksi kujasala- van oletettu laji *Salix x rubens* 'Basfordiana' tulisi ottaa jo tässä vaiheessa lisäykseen. Linnanmäen huvipuiston sisäänkäynti tuo tälle alueelle arvok- kuutta ja värikkyyttä. Huvipuisto on viime vuosina laajentunut juuri tähän suuntaan ja saattaa vieläkin laajentua. Osa alueesta on kallioniittyä, jolla kasvaa joitakin pieniä puita ja pensaita. Alueen itäreunas- sa on erikoinen ja viehättävä omenankukkapuisto, joka on arvokas lisä alueen kokonaisuuteen. Sen kuntoa tulee tarkkailla jatkuvasti ja tarvittaessa ist- tuttaa sinne lisää erikoisia koristepuulajeja.

Alppipuisto on valittu valmisteilla olevan puistojen turvallista valaistusta koskevan tutkimusprojektin yhdeksi kohdealueeksi.

Alppipuiston eteläosan erikoisuus on omenankuk- kapuisto, jossa kasvaa lukuisia koristeomenapuita ja marjaomenapensaita

ALPPIUISTON OSA-ALUEJAKO

5. HOITO- JA KEHITTÄMISSUUNNITELMA

Suunnitelma sisältää ohjeet puiston kunnossapidolle ja kasvillisuuden hoidolle hoitoluokkineen. Suunnitelmassa esitetään myös kunnostustoimenpiteitä ja lisäämistä sekä rajataan kohteet, joille myöhemmin on laadittava yksityiskohtainen kunnostussuunnitelma.

Alueen kunnostustyö aloitetaan poistettavaksi merkittyjen ja kuolleiden kasvien poistolla sekä istutusalueiden täydennyksillä. Kevyt kunnostustyö käsittää lisäksi esim. käytäväverkoston parantamista, oleskelupaikkojen kohentamista, valaistuksen uusimista ja uusien kalusteiden hankintaa.

Alppipuisto on jaettu suunnitelmaa varten 13 eri osa-alueeseen. Suunnitelma on esitetty kartoissa seuraavasti:

- toimenpidekortit, suunnitelman kertaluonteiset toimenpiteet osa-alueittain
- hoitokortit, hoitoalueet ja -luokat osa-alueittain

ALPPIPUISTON POHJOISOSA

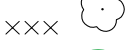
OSA-ALUE 1, KOIRA-AITAUS

Alppipuiston pohjoisosan pohjoisin kulma rajoittuu lännessä rautatiehen sekä sen vieressä kulkevaan asfalttipintaiseen kevyen liikenteen väylään ja pohjoisessa Viipurinkatuun. Alueella sijaitsee suosittu koira-aitaus, jonka sisällä olevia puita, kujasalavia (*Salix x rubens*) ja koivuja, on jouduttu viime vuosina poistamaan huonokuntoisina. Koira-aitauksen ympärillä on tiivistä, osittain huonokuntoista pensaikkoa. Muualla alueella on melko iäkkäitä yksittäispuita siellä täällä nurmialueella. Länsiosassa alue rajoittuu kalliometsän reunaan. Alueen keskellä kulkee paljon käytetty asfaltoitu kevyen liikenteen reitti, josta lähtee yhdystie länteen Viipurinkadulle.

TAVOITTEET

Koira-aitaus on tarkoitus säilyttää ja jakaa kahteen osaan, pienten ja isojen koirien puoleen. Tiivistä rusokuusamakasvustoa sen länsireunalla on syytä karsia kun aitausta laajennetaan. Koira-aitauksessa ei ole tällä hetkellä valaistusta, mutta sinne

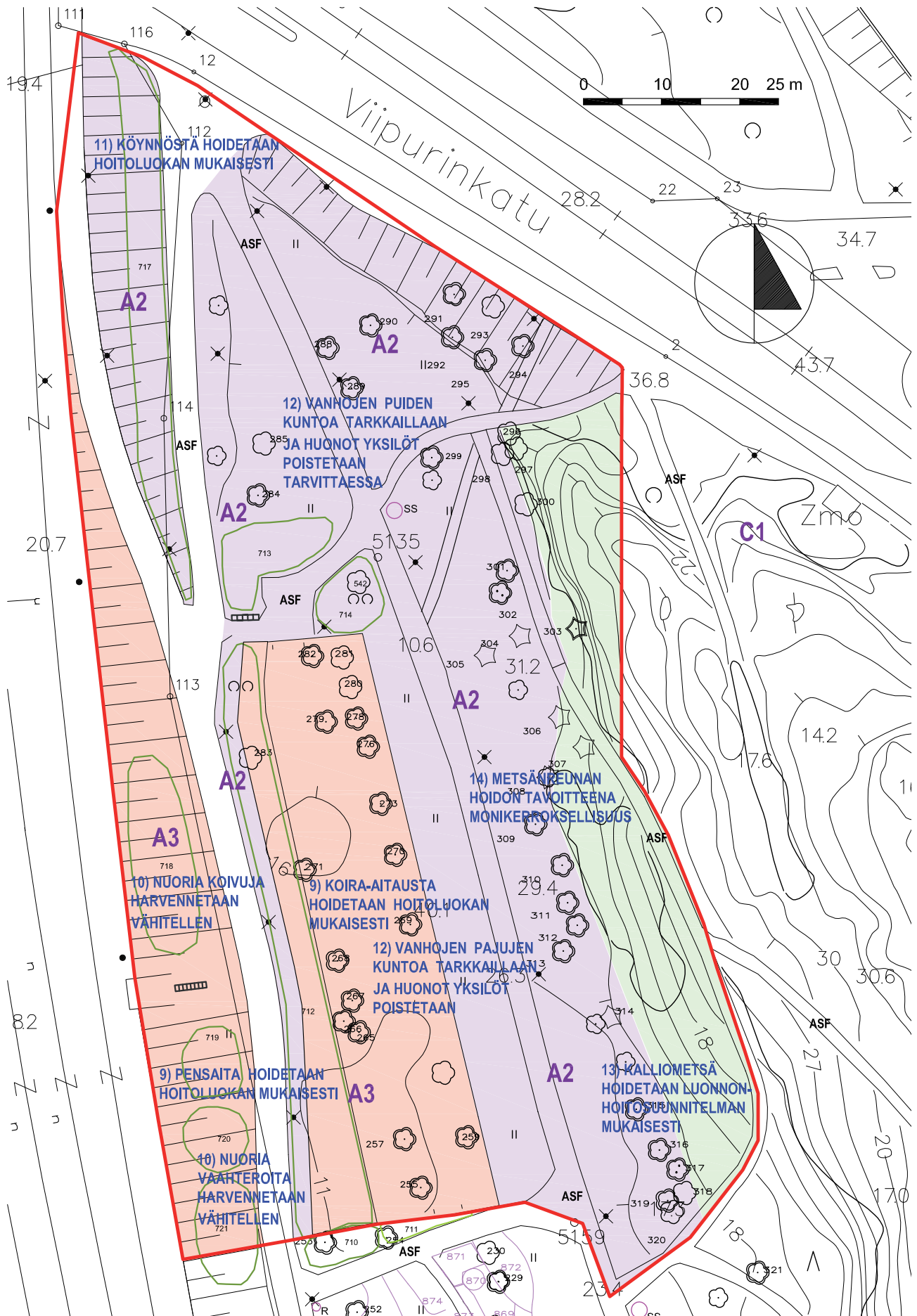
MERKINTÖJEN SELITYS:

	OSITTAIN UUSITTAVA ISTUTUS
	UUSITTAVA ISTUTUS
	PERUSKORJAUSKOHDDE
	MUUTOSALUE
	PENSAS NRO XXX
	PERENNA NRO XXX
	SIPULIKASVI NRO XXX
	PUU NRO XXX
	ISTUTETTAVA PUU
	ARVOKAS TAI ERIKOINEN KASVI
	POISTETTAVA PUU
	OLEVA LUONNONKIVEYS
	ROSKA-ASTIA / SYVÄSÄILÖ
	KIINTEÄ PENKKI
	UUSI VALAISIN
	NÄKYMÄLINJA
	HOITOLUOKKA
	OSA-ALUEEN RAJA

voisi sijoittaa valaisimet molempien porttien läheisyyteen. Koira-aitauksen itäpuolella olevaa kevyen liikenteen reittiä korostetaan puukujanneistutuksella. Sillä korvataan koirapuiston sisäpuolella oleva vähitellen poistuva kujasalavista koostuva puukujanne. Nurmialueet yksittäispuineen säilyvät ennallaan. Metsän ja nurmialueen rajaa pehmenetään pensas- istutuksin tai antamalla tilaa mahdollisille siementaimille. Metsänreunan tavoitteena on monikerroksellinen kasvillisuus. Radan penkereellä kasvavat istutukset pidetään siistinä.

[illegible]

HOITOKORTTI: OSA-ALUE 1

TOIMENPITEET

1. Koira-aitaus laajennetaan länteen ja jaetaan kahteen osaan, pienten ja isojen koirien puoleen.
2. Koira-aitauksen länsipuolen pensasistutusalue kaventetaan ja rusokuusama (712) vaihdetaan matalampaan lajiin (esim. huntukuusama, *Lonicera x bella* 'Dropmore').
3. Istutetaan puukujanne koira-aitauksen itäpuolelle reitin varteen kun nykyisin koirapuiston puolella oleva kujasalava-kujanne joudutaan poistamaan (puulaji esim. metsälehmus, *Tilia cordata*, tai isolehtilehmus, *Tilia platyphyllos*).
4. Pohjoisosaan Viipurinkadulle erkanevan reitin alkuun muodostunut oikopolku kunnostetaan sopintaiseksi reitiksi.
5. Koira-aitauksen pohjoispuolelle radan ja Viipurinkadun väliin jäävälle kolmiomaiselle alueelle istutetaan 3 kpl tuohituomia (*Prunus maackii*) korvaamaan poistettuja puita ja tuomaan lisäilmettä.
6. Metsänreunaan istutetaan pensaita esim. idänvirpiangervo (*Spiraea chamaedryfolia*), taikinamarja (*Ribes alpinum*), koiranheisi (*Viburnum opulus*), pähkinäpensas (*Corylus avellana*), lehtokuusama (*Lonicera xylosteum*), metsäruusu (*Rosa majalis*) pehmentämään nurmialueen ja metsän rajaa.
7. Metsäreitin soraosuus asfaltoidaan.
8. Alueen roska-astia (1 kpl) uusitaan syväsäiliöön esim. Molok M800, joka sijoitetaan pääreitin varteen koira-aitauksen pohjoispuolelle.

HOITO

9. Radan varren kasvillisuutta ja koira-aitausta hoidetaan A3 hoitoluokan mukaan.
10. Nuorta koivuryhmää (718) ja nuorta vaahteraryhmää (721) harvennetaan n. 5 vuoden välein.
11. Muut osa-alueen istutukset ja nurmet kuuluvat hoitoluokkaan A2.
12. Vanhojen puiden kuntoa tarkkaillaan ja huonot yksilöt poistetaan tarvittaessa.
13. Itäreunan rinnemetsä kuuluu hoitoluokkaan C1, ks. erillinen luonnonhoitosuunnitelma.
14. Metsän ja nurmikon rajalla ohjataan siementaimien kasvua pensasmaisiksi.

Paljon käytettyä koira-aitausta laajennetaan pensasaluetta kaventamalla.

Vanhat kujasalavat poistetaan vähitellen ja puistokäytävän varteen perustetaan uusi puukujanne.

Metsänrajaan istutetaan pensaita ja oikopolku kunnostetaan.

OSA-ALUE 2, PERENNA-ALUE

Tämä puiston keskeinen ja tärkeä perenna-alue rajoittuu lännessä rautatiehen ja sen viereiseen asfaltoituun kevyen liikenteen väylään. Alueen itäreunalla kulkee myös asfaltoitu reitti aivan kalliomet-sän reunaa seuraten. Laajojen perennaistutuksien lisäksi alueella kasvaa isoja, vanhoja puita kuten koivuja, kujasalavia (*Salix x rubens*), vaahteroita, puistolehmuksia, tammia sekä hieman ylitieitä havupensaita, japanimarjakuusia (*Taxus cuspidata*) ja kanadanhemlokkeja (*Tsuga canadensis*). Lisäksi puiden varjossa kasvaa useita alppiruusupensaita ja joitakin atsaleoita ja muita pensaslajeja. Jotkut atsalealajit ovat melko harvinaisia mutta myös melko huonokuntoisia. Jotkut lajit kuten rohtokataja (*Juniperus sabina*) ja suikeroalpi (*Lysimachia nummularia*) eivät menesty alueella lainkaan. Osa vanhoista puista on melko huonokuntoisia ja varsinkin koivut vievät ravinteita, kosteutta ja valoa perennoilta. Joitakin koivuja onkin poistettu viime vuosina. Perennaistutukset ovat kärsineet kanien ja rottien tekemistä vahingoista.

TAVOITTEET

Puiston laajan ja merkittävän perennaistutusalueen kasvuoloja ja menestymistä tulee parantaa. Isoja vanhoja puita, etenkin koivuja, poistamalla saadaan alueelle lisää valoa, kosteutta ja ravinteita. Niitä voidaan korvata erilaisilla pienillä vaahteralajeilla, jotka sopivat hyvin täydentämään alueen rehevää luonnetta. Alppiruusuja ja havupensaita hoitamalla sekä perennaistutuksia täydentämällä ja vaihtamalla joitakin lajeja paremmin menestyviin saadaan alueen ilme viihtyisämmäksi.

TOIMENPITEET

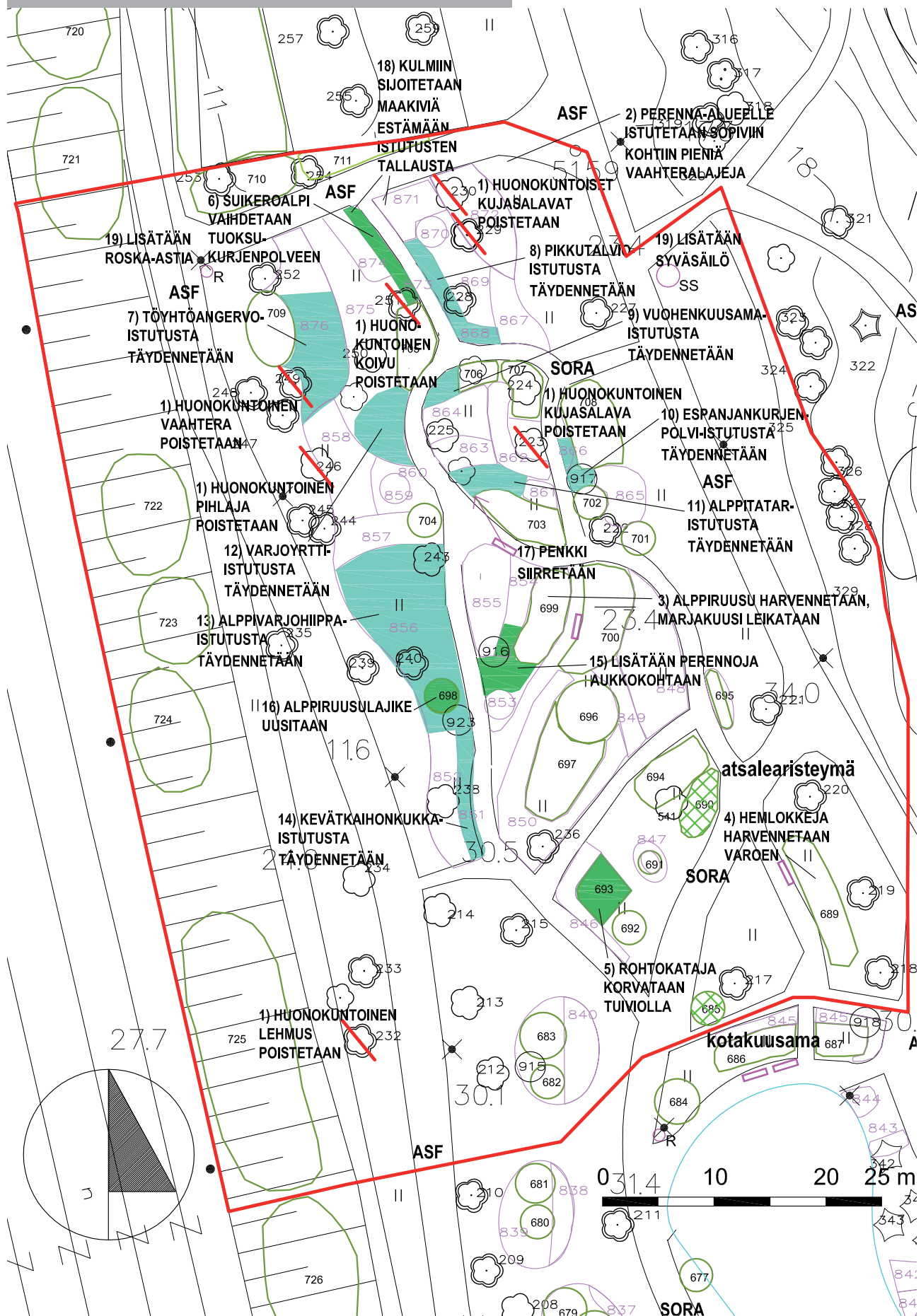
1. Alueelta poistetaan kolme isoa huonokuntoista kujasalavaa (223, 229,230), yksi hieskoivu (251), yksi vaahtera (249), yksi lehmus (232) ja yksi pihlaja (246).
2. Alueelle istutetaan pienempiä ja erikoisempia vaahteroita esim. idänvaahtera, *Acer mono*, pensylvanianvaahtera, *Acer pensylvanicum*, punavaahtera, *Acer rubrum*, vuorivaahtera, *Acer pseudoplatanus*, huntuvaahtera, *Acer triflorum*, ja liuskavaahtera, *Acer platanoides* 'Dissectum'.
3. Alppiruusun (699) ja japanimarjakuusen (700) välissä olevalle penkki otetaan näkyviin harventamalla alppiruusu ja leikkaamalla japanimarjakuusi takaisin muotoa ohjaavasti vuosikasvaimen alapuolelta kuitenkin kokeillen ensin kuinka se kestää toimenpidettä.

4. Kanadanhemlokkiryhmää, *Tsuga canadensis*, harvennetaan varovasti kokeillen miten se kestää toimenpidettä.
5. Rohtokatajaistutus, *Juniperus sabina*, korvataan tuiviolla, *Microbiota decussata*, 16 kpl.
6. Suikeroalpi-istutus, *Lysimachia nummularia*, korvataan toisella maanpeitekasvilla esim. tuoksukurjenpolvella, *Geranium macrorrhizum* (n.12 m2).
7. Täydennetään harventunutta töyhtöangervo-istutusta, *Aruncus dioicus*, (n. 5 m2).
8. Täydennetään harventunutta pikkutalvio-istutusta, *Vinca minor*, (n. 4 m2).
9. Täydennetään kärsinyttä vuohenkuusama-istutusta, *Diervilla lonicera* (n. 5 m2).
10. Täydennetään harventunutta espanjankurjenpolvi-istutusta, *Geranium endersii*, (n. 2 m2).
11. Täydennetään harventunutta alppitatar-istutusta, *Aconogonon alpinum*, (n. 10 m2).
12. Täydennetään harventunutta varjojrtti-istutusta, *Pachysandra terminalis*, (n. 4 m2).
13. Täydennetään harventunutta alppivarjohiippa-istutusta, *Epimedium alpinum*, (n. 10 m2).
14. Täydennetään harventunutta kevätkaikhonkukka-istutusta, *Omphalodes verna*, (n. 4 m2).
15. Keskellä aluetta kaadettujen koivujen eteläpuolella olevaan aukkokohtaan istutetaan perennaa esim. jaloangervo, *Astilbe arendsii* 'Fanal' (n. 16 m2).
16. Vaihdetaan huonokuntoinen, heikosti menestyvä alppiruusulajike *Rhododendron* "Cunninghams White" kotimaiseen lajikkeeseen esim. Kullervo, 6 kpl.
17. Siirretään japanimarjakuusi-istutusta päin oleva penkki käytävän toiselle reunalle marjakuusen pohjoispuolelle.
18. Koira-aitausta vastapäätä olevan käytävän kulmiin sijoitetaan maakiviä estämään istutusten tallautta.
19. Penkit (3 kpl) uusitaan esim. Lehtovuoren kiinteästi asennettavaan Lahti-malliin ja roska-astiat (4 kpl) vaihdetaan yhteen pääkäytävän varteen sijoitettavaan syväsäiliöön esim. Molok M800 sekä yhteen koira-aitauksen eteläpuolelle sijoitettavaan roska-astiaan esim. L&T malli City (60 l), väri metallimusta.

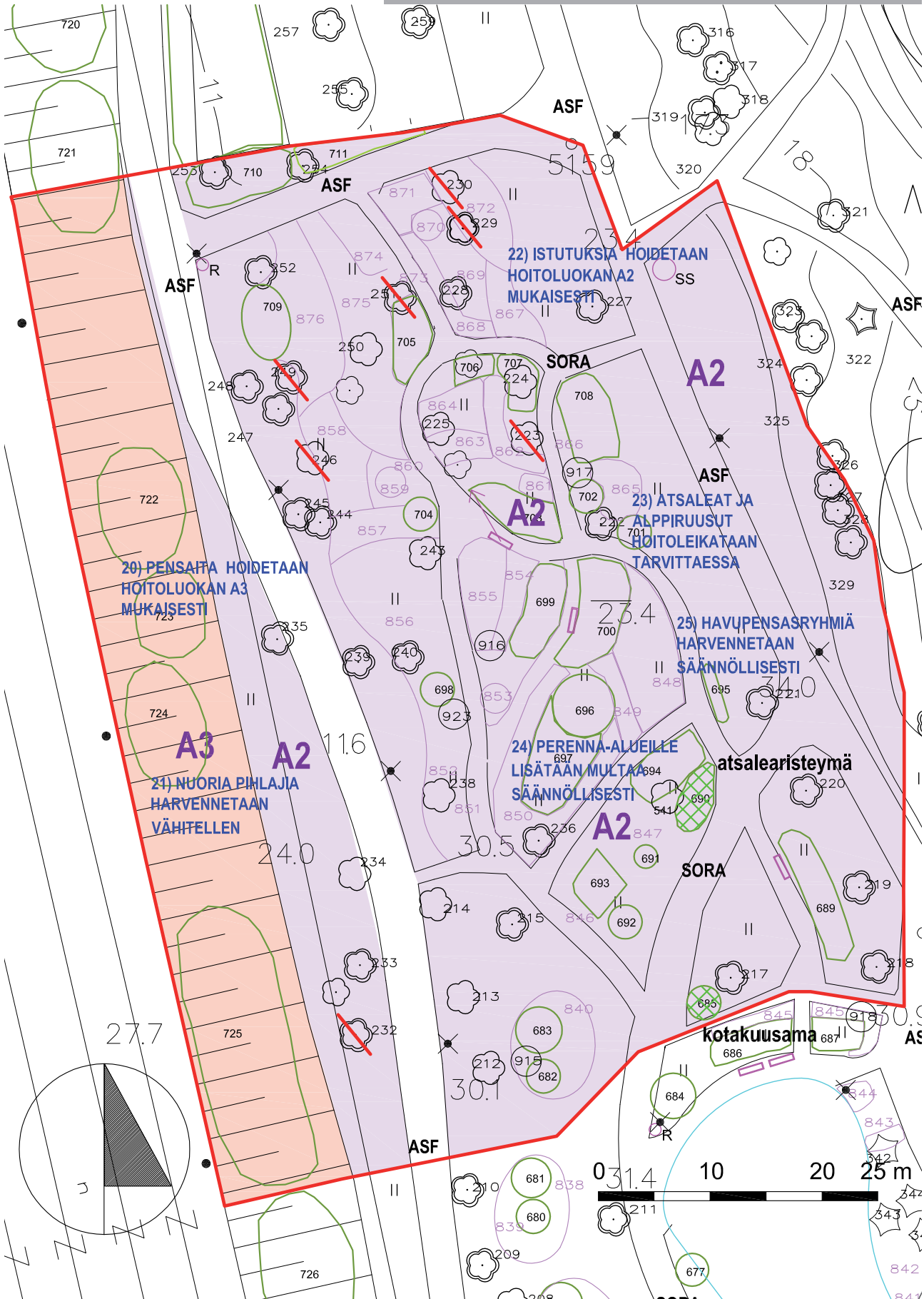
HOITO

20. Radan varren kasvillisuutta hoidetaan A3 hoitoluokan mukaan.
21. Nuorta pihlajaryhmää (724) harvennetaan n. 5 vuoden välein.
22. Muut osa-alueen istutukset ja nurmet kuuluvat hoitoluokkaan A2.

TOIMENPIDEKORTTI: OSA-ALUE 2

HOITOKORTTI: OSA-ALUE 2

23. Perennat, atsaleat ja alppiruusut hoidetaan niiden vaatimalla tavalla. Atsaleat ja alppiruusut voidaan tarvittaessa uudistaa poistamalla kuivia ja ränsistyneitä versoja.

24. Perenna-alueille lisätään joka toinen vuosi keväällä muutaman sentin kerros multaa tai hyvin palanutta kompostia.

25. Havupensasryhmille tehdään säännöllisesti harvennuksia estämään ylitieäksi kasvua ja tarvittaessa hoitoleikkauksia poistamalla ränsistyneet, kuolleet ja hankaavat versot ja oksat.

26. Vanhojen puiden kuntoa tarkkaillaan ja huonot yksilöt poistetaan tarvittaessa.

Alppiruusun ja marjakuusien välissä sijaitseva penkki jää pimentoon. Pensaita harvennetaan.

Isoja koivuja ja salavia joudutaan poistamaan vähitellen perenna-alueelta. Tilalle istutetaan pieniä vaahteralajeja.

Atsaleat ja kotakuusama tuovat alkukesästä kukkessaan väriä ja loistoa puistoon.

Kuunliljat viihtyvät hyvin perenna-alueella, joka luo puistoon vehreyttä. Taustalla koira-aitauksen portti.

Suikeroalpi ei menesty käytävän reunassa ja se vaihdetaan tuoksukurjenpolveen. Kulmiin sijoitetaan maakiviä estämään tallausta ja kulutusta.

OSA-ALUE 3, LAMMEN POHJOISOSA

Puistolammen pohjoisosan ympärillä on monipuolinen ja viihtyisä kasvillisuus. Puulajeina esiintyvät mm. tammi, puistolehmus, vaahtera, koivu, raita, haapa, vuorijalava, sinikuusi (*Picea pungens* 'Glaucá') ja kanadantuija (*Thuja occidentalis*). Suurin osa puista on isoja, komeita ja melko vanhoja mutta kohtuullisen hyväkuntoisia. Lammen ja radan välissä on muutama ränsistynyt koivu, jotka vievät valoa, kosteutta ja ravinteita istutuksilta. Pensaslajeina esiintyy mm. koivuangervoa, puistosyreeniä, lumimarjaa, ruusuangervoa, mongolianvaahteraa, marjaomenapensasta ja koripajua (*Salix viminalis*). Sillan vierien koripajut ovat huonokuntoisia ja ilmeisesti niiden säännölliset hoitoleikkaukset ovat jääneet tekemättä. Lukuisat atsalea- ja alppiruusu-istutukset lisäävät alueen monipuolisuutta. Myös perennoja löytyy useita lajeja sekä lammen ympäriltä että lammen ja radan välin istutusryhmistä. Lammen länsipuolella kulkee sorapintainen ja itäpuolella asfaltoitu kevyenliikenteen reitti. Lammen itäreunan oleskelualue on pinnoitettu liuskekivellä. Pohjoisreunan ja itäreunan oleskelualueet ovat sorapintaisia.

TAVOITTEET

Alueen kasvillisuus tulee säilyttää monipuolisena ja rehevänä. Alppiruusujen ja atsaleoiden säilymiseen tulee kiinnittää huomiota ja tarvittaessa vaihtaa lajeja paremmin menestyviin kotimaisiin lajeihin. Puiden, lähinnä koivujen, haapojen ja raitojen, vähittäisellä poistamisella luodaan pensaille ja perennoille paremmat kasvuedellytykset. Alueelle voidaan istuttaa esim. erilaisia pieniä vaahteroita, jotka eivät varjosta muuta kasvillisuutta. Lammen välittömän ympäristön viihtyisyyttä parannetaan lisäämällä kaikille oleskelualueille liuskekiveys.

TOIMENPITEET

1. Radan ja lammen välistä poistetaan kaksi huonokuntoista koivua (185, 205).
2. Lammen pohjoispään ja länsireunan oleskelualueet päällystetään samanlaisella liuskekivellä kuin itäreunan oleskelualue.
3. Sillan vieressä olevat huonokuntoiset koripajut, *Salix viminalis*, (664, 670) leikataan alas, ja jos se ei auta niin vaihdetaan toiseen paremmin menestyvään lajiin (n. 50 m²).
4. Täydennetään aukkoista hopeatäpläpeippi-istutusta, *Lamium maculatum* 'Beacon Silver', lammen koillisnurkassa (n. 2 m²).

Lammen ympärillä on runsaasti perennoja, alppiruusuja ja atsaleoita.

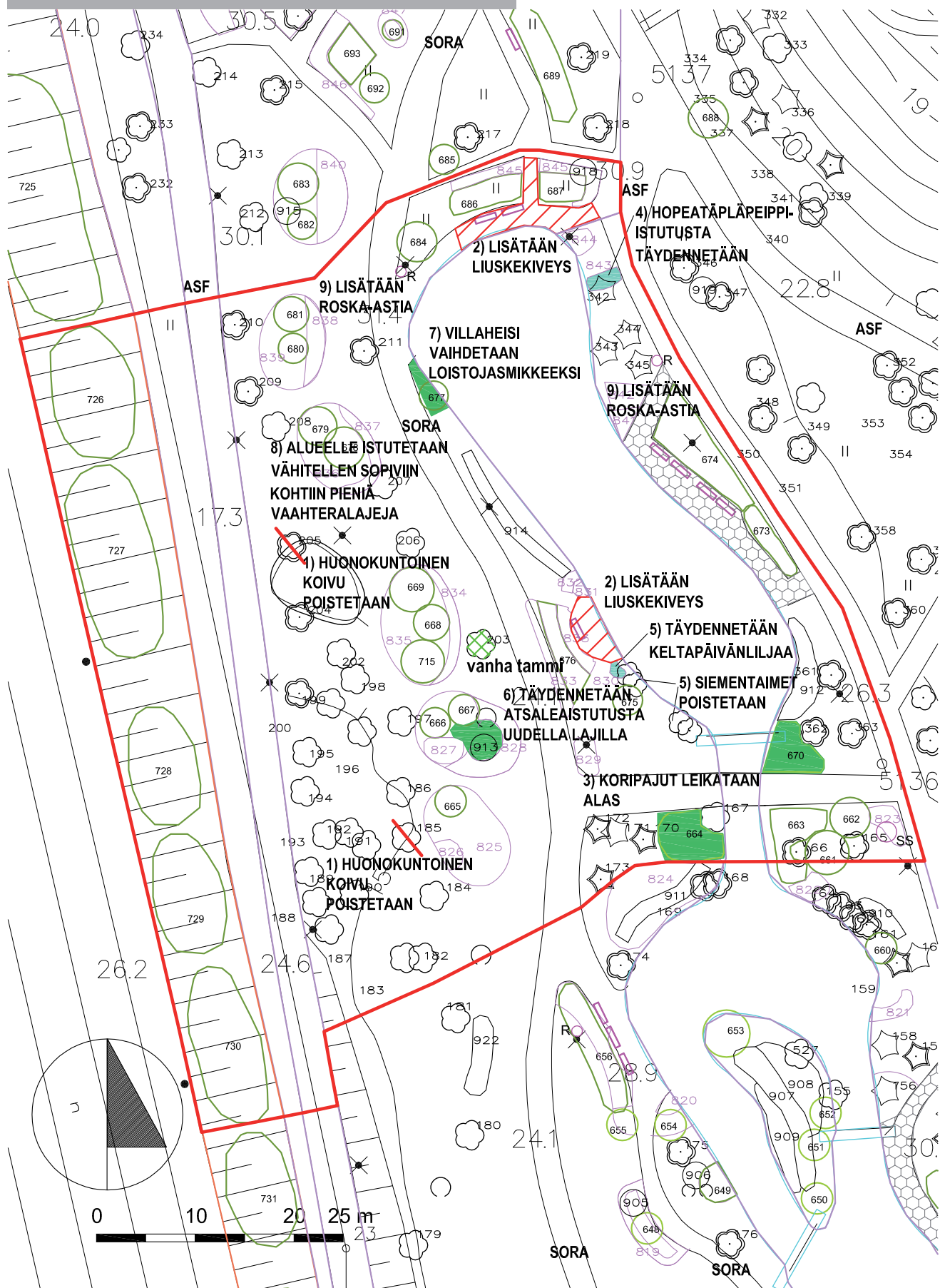

Lammen rannalla pensaiden katveessa sijaitsevat penkit ovat suosittuja istuskelupaikkoja.

Kukkkivat perennat kuten tarha-alpi tuovat väriä puistoon. Taustalla radanvarren penkereen pensasistutuksia.

TOIMENPIDEKORTTI: OSA-ALUE 3

5. Länsireunan oleskelun eteläpuolella olevaa aukkoista keltapäivänliijaistutusta, *Hemerocallis lilio-asphodelus*, täydennetään (n. 1 m²) ja sen lähistöllä olevat koivun, pajun ja tuomen siementaimet poistetaan.

6. Sillan kohdalla olevan alppiruusu-atsalea-perennaistutusta täydennetään uudella atsalealajilla esim. kevätatsalea, *Rhododendron x fraseri* (n. 10 m²).

7. Vaihdetaan lammen länsireunalla oleva villaheisi alueelle paremmin sopivaan ja menestyvään lajiin esim. loistojasmike, *Philadelphus Lewisii*-hybr. 'Tähtisilmä' (n. 8 m²).

8. Alueelle istutetaan vähitellen sopiviin kohtiin pienempiä ja erikoisempia vaahteroita esim. idänvaahtera, *Acer mono*, pensylvanianvaahtera, *Acer pensylvanicum*, punavaahtera, *Acer rubrum*, vuorivaahtera, *Acer pseudoplatanus*, huntuvaahtera, *Acer triflorum*, ja liuskavaahtera, *Acer platanoides* 'Dissectum'.

9. Penkkejä (7 kpl) vähennetään lammen ympäriltä 1 kpl ja malli vaihdetaan esim. Lehtovuoren kiinteästi asennettavaan Lahti-malliin. Roska-astiat (5 kpl) poistetaan penkkien vierestä. Yksi uusi roska-astia (L&T City, 60 l, metallimusta) asennetaan lammen koilliskulmaan pääkäytävän varteen ja toinen luoteiskulmaan valaisinpylvääseen. Syvässä pysyy paikallaan alueen kaakkoiskulmassa. Säiliön verhous uusitaan.

HOITO

10. Radan varren kasvillisuutta hoidetaan A3 hoitoluokan mukaan.

11. Nuorta koivuryhmää (727) harvennetaan noin 5 vuoden välein.

12. Muu lammen ympäristö kuuluu hoitoluokkaan A2.

13. Sipulikukkien alueet leikataan ensimmäisen kerran vasta kukkien lakastuttua.

14. Perennat, atsaleat ja alppiruusut hoidetaan niiden vaatimalla tavalla. Atsaleat ja alppiruusut voidaan tarvittaessa uudistaa poistamalla kuivia ja ränsistyneitä versoja.

15. Perenna-alueille lisätään joka toinen vuosi keväällä muutaman sentin kerros multaa tai hyvin palanutta kompostia.

16. Pajut leikataan alas kolmen vuoden välein.

17. Vanhojen puiden kuntoa tarkkaillaan ja huonot yksilöt poistetaan tarvittaessa.

Osa atsaleoista ja alppiruusuista ei menesty kunnolla ja vaatii uusimista tai tehokkaampaa hoitoa.

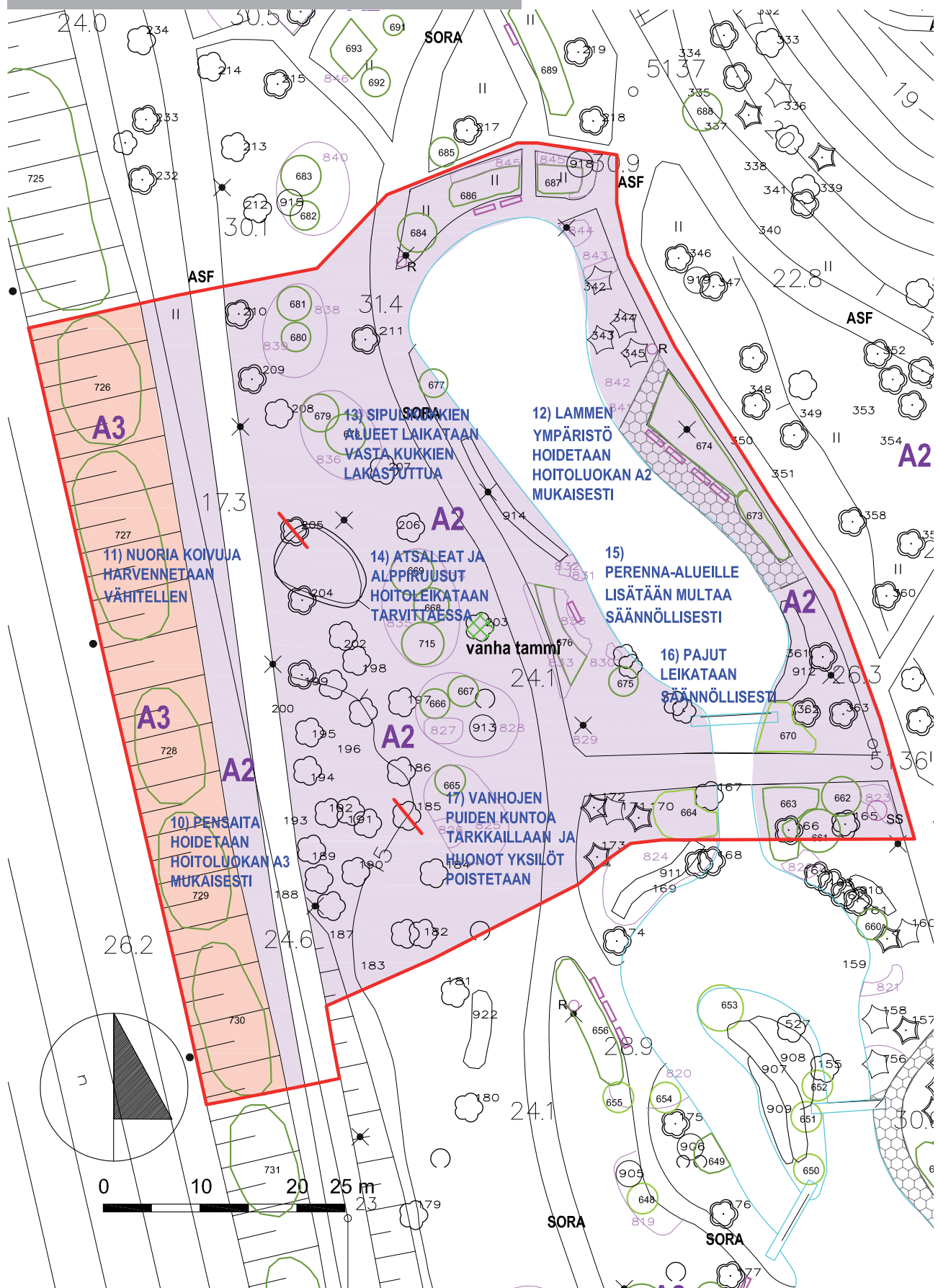

Lammen yli kulkee silta, jonka vierellä kasvaa mm. sinikuusta.

Puiston syysväriä isoissa puissa ja pensaissa.

HOITOKORTTI: OSA-ALUE 3

OSA-ALUE 4, LAMMEN ETELÄOSA

Lammen eteläosan ympäristö on yhtä vehmasta, rehevää ja monipuolista kuin pohjoisosan ympäristö. Lammen ja radan välinen alue on avoimempi kuin pohjoisempina ja puita on melko harvakseltaan. Myös atsalea-, alppiruusu- ja perennaistutuksia on vähemmän. Lammen ympärillä sen sijaan on tiiviisti perennoja ja pensaita, lajeina esim. rusokuusama, pihasyreeni, japaninmarjakuusi, syysshortensia, pihajasmike ja mahonia (*Mahonia aquifolium*). Puut ovat tälläkin alueella isoja, melko vanhoja ja kohtuullisen hyväkuntoisia. Puulajeina esiintyy koivua, tuomea, haapaa, poppelia, tammea, vuorijalavaa, tervaleppää, kuusta ja kanadantuijaa (*Thuja occidentalis*). Radan viereisen reitin varrella on kesällä 2006 erityishoitoa saanut isopoppeli (*Populus x generosa*). Lammen keskellä oleva saari kasveineen tuo oman romanttisen lisän alueelle varsinkin keväisin sipulikasvien ja kirsikan kukkiessa. Lammen itä- ja etelärannalla olevat oleskelualueet on päällystetty liuskekivellä, itäreunan oleskelualueet ovat sorapintaisia.

Lammelta etelään päin mentäessä maasto nousee ja kasvillisuus muuttuu luonnonmukaisemmaksi. Kallion päällä on niittyalue, jolla kasvaa lähinnä siementaimina levinneitä pensaita. Kallion juurella on kaksi edustavaa ja hyväkuntoista lännenhemlockiryhmää (*Tsuga heterophylla*). Suuret kuuset alueen eteläreunalla asfaltoidun käytävän molemmin puolin luovat porttimaisen muodon telman lampea lähestyttäessä. Lammen länsi- ja eteläpuolella kulkee sorapintainen ja itäpuolella asfaltoitu kevyenliikenteen reitti.

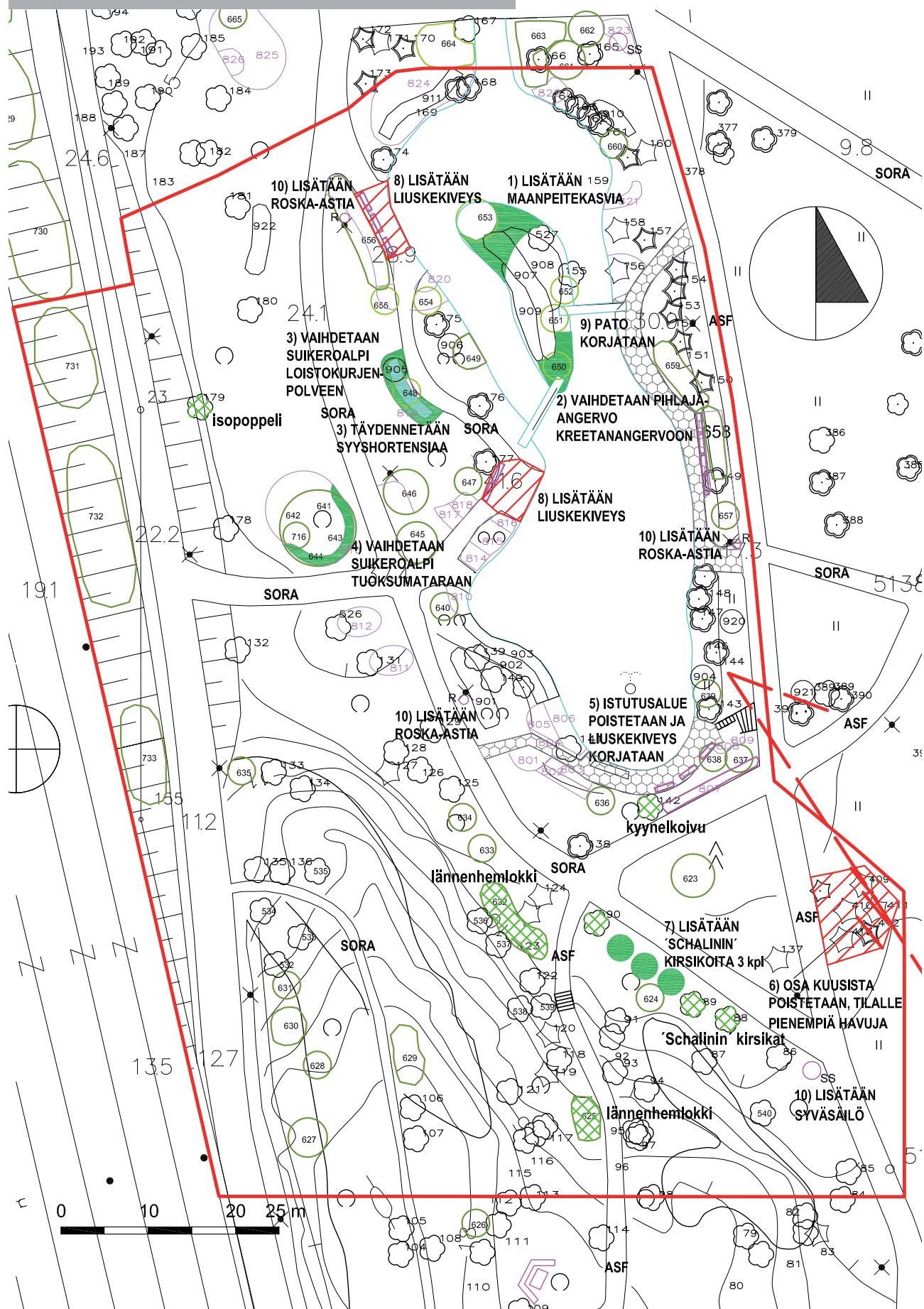
TAVOITTEET

Rehevä ja monipuolinen kasvillisuus on syytä säilyttää lammen ympärillä. Tarvittaessa istutuksia täydennetään tai kasvilajeja vaihdetaan alueelle paremmin sopiviin lajeihin. Radan ja lammen välinen alue säilyy nykyisenlaisena melko avoimena nurmikkona, jolla kasvaa muutama puu harvakseltaan. Näin näkemäyhteys radan varren kevyen liikenteen reitiltä puistoon säilyy. Komeiden kuusien muodostama porttiaihe pysynee, vaikka muutama iso kuusi poistetaan ja korvataan matalammalla havulla. Näin näkymä puistonurmelle sekä näkömälinja näköalatasanteelta lammelle avautuvat paremmin.

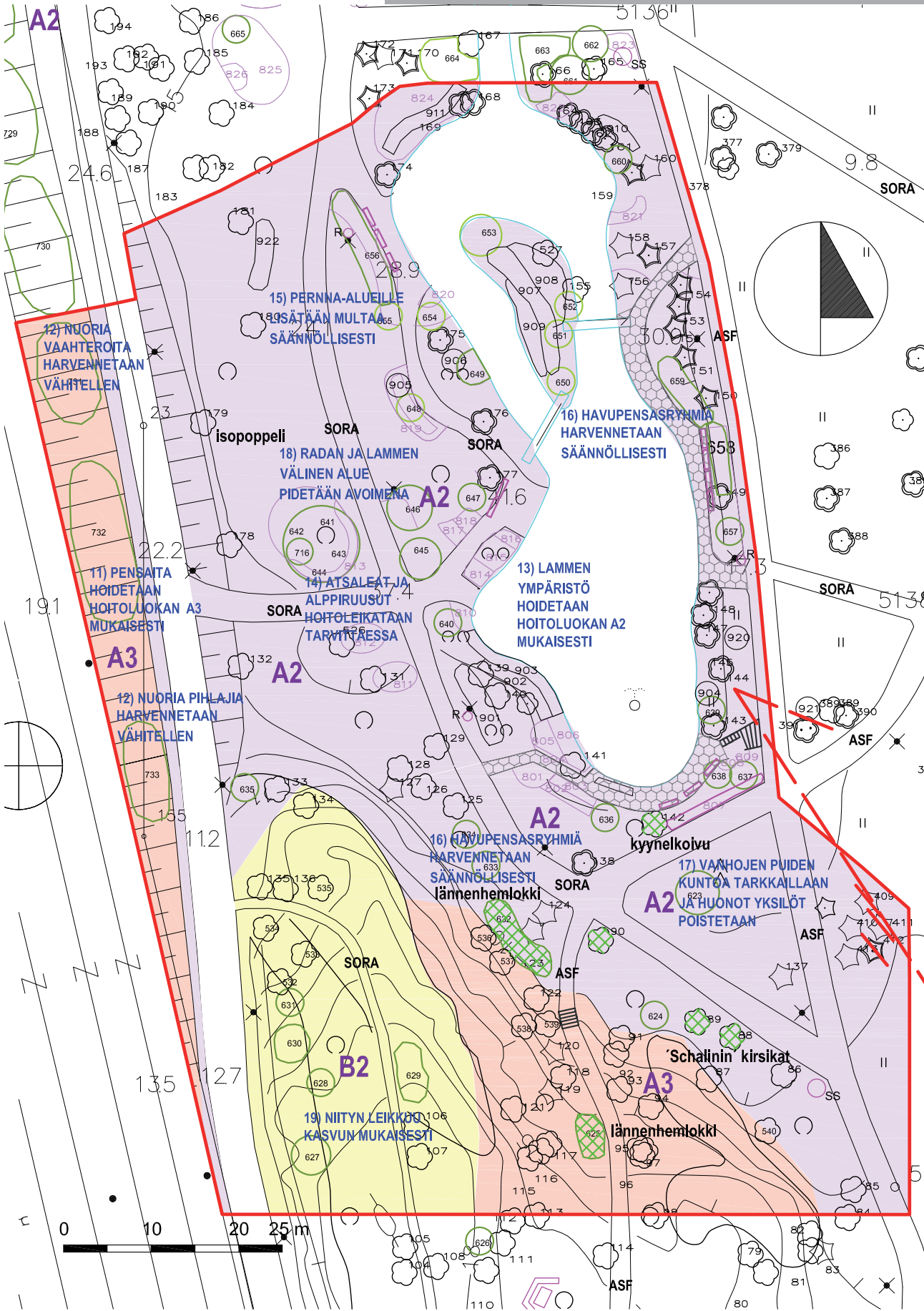
TOIMENPITEET

1. Lammen keskellä olevan saaren pohjoiskärkeen istutetaan punapajun alle ja eteläpuolelle maanpeitekasvia esim. idänkurjenpolvi, *Geranium himalayense* (n. 30 m²).
2. Aggressiivinen pihlaja-angervoistutus saaren eteläosassa vaihdetaan toiseen lajiin esim. kreetanangervo, *Spiraea margaritae* (n. 15 m²).
3. Täydennetään syysshortensiaistutusta, *Hydrangea paniculata* 'Grandiflora' (n. 5 m²) lammen länsireunalla ja vaihdetaan sen juurella huonosti kasvava suikeroalpi, *Lysimachia nummularia*, toiseen lajiin esim. loistokurjenpolvi, *Geranium hybrid*. 'Johnsons's Blue' (n. 12 m²).
4. Vaihdetaan atsalearyhmän reunassa oleva suikeroalpi toiseen lajiin esim. tuoksumatara, *Galium odoratum* (n. 14 m²).
5. Poistetaan lammen eteläreunasta kiveyksen keskellä oleva istutusalue ja korjataan liuskekiveys.
6. Poistetaan alueen eteläreunassa asfaltoidun reitin vierestä 3 kpl kuusia ja istutetaan niiden tilalle 5 kpl matalampia havuja esim. timanttuija, *Thuja occidentalis* 'Smaragd'.
7. Istutetaan olevien 'Schalinin' kirsikoiden (*Prunus cerasus* 'Rhexii') viereen lisää 3 kpl 'Schalinin' kirsikoita.
8. Asennetaan länsireunan oleskelualueille samanlainen liuskekiveys kuin muualla lammen ympärillä.
9. Lammen keskellä oleva pato korjataan.
10. Uusitaan alueella olevat penkit (12 kpl) esim. Lehtovuoren Lahti-malliin. Poistetaan roska-astiat (8 kpl) penkkien vierestä ja korvataan ne kahdella lammen länsireunan sorakäytävän varteen ja yhdellä pääreitillä varteen asennettavalla roska-astialla (L&T City, 60 l, metallinmusta) sekä yhdellä pääreitillä varteen sijoittuvalla syvässäiliöllä (Molok M800).

TOIMENPIDEKORTTI: OSA-ALUE 4

HOITOKORTTI: OSA-ALUE 4

HOITO

11. Radan varren kasvillisuutta hoidetaan A3 hoitoluokan mukaan.
12. Nuorta vaahteraryhmää (731) ja pihlajaryhmää (733) ja harvennetaan n. 5 vuoden välein.
13. Muu lammen ympäristö kuuluu hoitoluokkaan A2.
14. Perennat, atsaleat ja alppiruusut hoidetaan niiden vaatimalla tavalla. Atsaleat ja alppiruusut voidaan tarvittaessa uudistaa poistamalla kuivia ja ränsistyneitä versoja.
15. Perenna-alueille lisätään joka toinen vuosi keväällä muutaman sentin kerros multaa tai hyvin palanutta kompostia.
16. Havupensasryhmille tehdään säännöllisesti harvennuksia estämään ylitteäksi kasvua ja tarvittaessa hoitoleikkauksia poistamalla ränsistyneet, kuolleet ja hankaavat versot ja oksat.
17. Vanhojen puiden kuntoa tarkkaillaan ja huonot yksilöt poistetaan tarvittaessa.
18. Radan ja lammen välinen alue pidetään avoimena.
19. Osa-alueen eteläreunan puustoinen rinne kuuluu hoitoluokkaan A3 ja kallion päällä oleva niitty luokkaan B2. Niityn niittotarve on tarkistettava alueella kasvukauden aikana kasvun mukaan. Alue pidetään siistinä.

Isot kuuset muodostavat portin puistoon mutta estävät samalla näkymiä.

Tyhjä allas on suosittu skeittailupaikka.

Näkymä radan varren reitiltä puistoon. Etualalla hoidettu isopoppeli.

Kesällä lammen ympäristö on rehevä ja vihreä runsaiden istutusten ansiosta.

OSA-ALUE 5, SORA-ALUE KUMPAREEL- LA

Tämä alue rajoittuu lännessä rautatiehen ja sen viereiseen kevyen liikenteen reittiin, etelässä Tivolitiehen ja idässä metsänreunaan. Alueen keskellä on kumpare, jolla sijaitsee pieni pyöreä sora-alue ruusuryhmineen. Sora-alueen ympärillä on tiivis puusto, joka tosin on kärsinyt kesän 2006 kuivuudesta. Kumpareen rinteillä kasvaa myös isohkoa puustoa, ja etelärinne on täynnä tiheää pensaikkoa. Puustossa esiintyy runsaasti vaahteraa ja lisäksi koivua, pihlajaa ja mäntyä. Tivolitien varrella on komeita, isoja tervaleppiä sekä kaunis ryhmä kerrottukukkaisia hapankirsikoita ns. ´Schalinin´ kirsikoita (*Prunus cerasus* ´Rhexii´). Kumpareelle nousee useita reittejä ja portaita eri puolilta. Kumpareen pohjoispuolen rinteiden tasanteella hieman piilossa on käytämätön oleskeluryhmä.

TAVOITTEET

Alue on luonnontilainen lukuun ottamatta rakennettua sorakenttää ja sinne johtavia reittejä portaita. Sora-alueelle on joskus hahmoteltu graniittimuuria ympärille, penkkejä muurin viereen sekä pergola istutusalueen keskelle. Sora-alue on tällä hetkellä vähän käytetty, joten uusien penkkien ja taideteoksen sijoittaminen alueelle sekä ympäristön siistiminen saattaisivat lisätä sen käyttöastetta. Nykyinen melko iäkäs, halkaistusta puusta tehty oleskeluryhmä ei sovi alueelle. Se on syytä poistaa. Alue säilytetään melko luonnontilaisena eikä sinne ole tällä hetkellä tarvetta istuttaa uusia kasveja.

TOIMENPITEET

1. Oleskeluryhmä poistetaan.
2. Ruusuryhmä leikataan alas ja siitä poistetaan siementaimet.
3. Kumpareen itäreunalla kulkevan reitin varrelta poistetaan yksittäispensaat.
4. Kumpareen eteläreunan orapihlajapensaita harvennetaan kulkuyhteyden parantamiseksi sekä hyvin tiheän kasvun takia.
5. Etelärinteiden polun alku radan puolella kunnostetaan, sillä sorakäytävä on peittynyt kasvillisuuteen.
6. Kumpareiden väliin jäävän laakson kapeimmalle kohdalle pääkäytävän molemmiin puolin istutetaan 5 kpl esim. surukuusia, *Picea abies* ´Pendula´, porttimaiseksi muodostelmaksi.
7. Osa-alueen itäosan rinteeseen näköalatasan-

teelle vievän käytävän eteläpuolelle istutetaan uudelleen lahjoituksena saatuja rusokirsikoita (*Prunus sargentii*) yhteensä 9 kpl.

8. Tivolitien läheisyyteen puistoon vievän pääkäytävän varteen asennetaan puistoon opastava kyltti.

9. Ruusuryhmän läheisyyteen sijoitetaan taideteos ja asennetaan 4 kpl uusia penkkejä esim. Lehtovuoren Lahti-malli.

10. Tivolitien varren maakivien ympärille asennetaan yhtenäisenä kaistana nupu- tai noppakiveys, johon maakivet sijoitetaan puoliksi upotettuina tai maakivet poistetaan ja niiden tilalle asennetaan pollarit.

11. Kumpareella olevan sora-alueen reunaan asennetaan yksi roska-astia, L&T City 60 l, väri metallimusta. Tivolitien varressa oleva syvässäiliön verho uusitaan.

HOITO

12. Suurin osa alueesta hoidetaan hoitoluokan A3 mukaisesti.

13. Kumpareen etelärinteiden pensasalue siirretään hoitoluokasta B2 luokkaan A3. Kallioinen niittyalue jää hoitoluokkaan B2.

14. Alueen läpi kulkeva asfaltoitu reitti ja sen ympäristö sekä Tivolitien ympäristö kuuluvat A2 luokkaan.

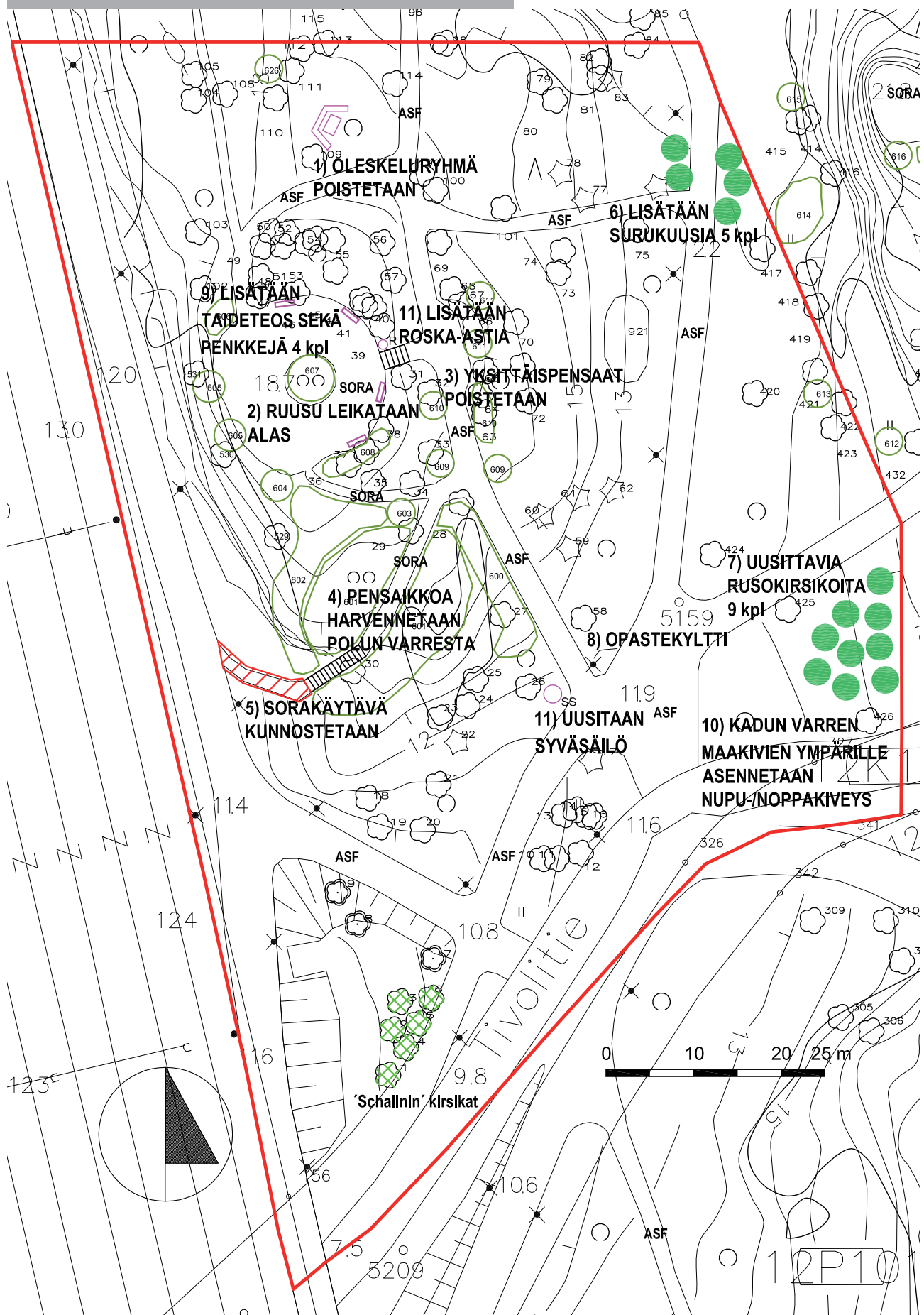
15. Reitin länsipuoli rinteiden alareunaan asti siirretään luokasta A3 luokkaan A2.

16. Vanhojen tervaleppien kuntoa tarkkaillaan, ja huonot yksilöt poistetaan tarvittaessa.

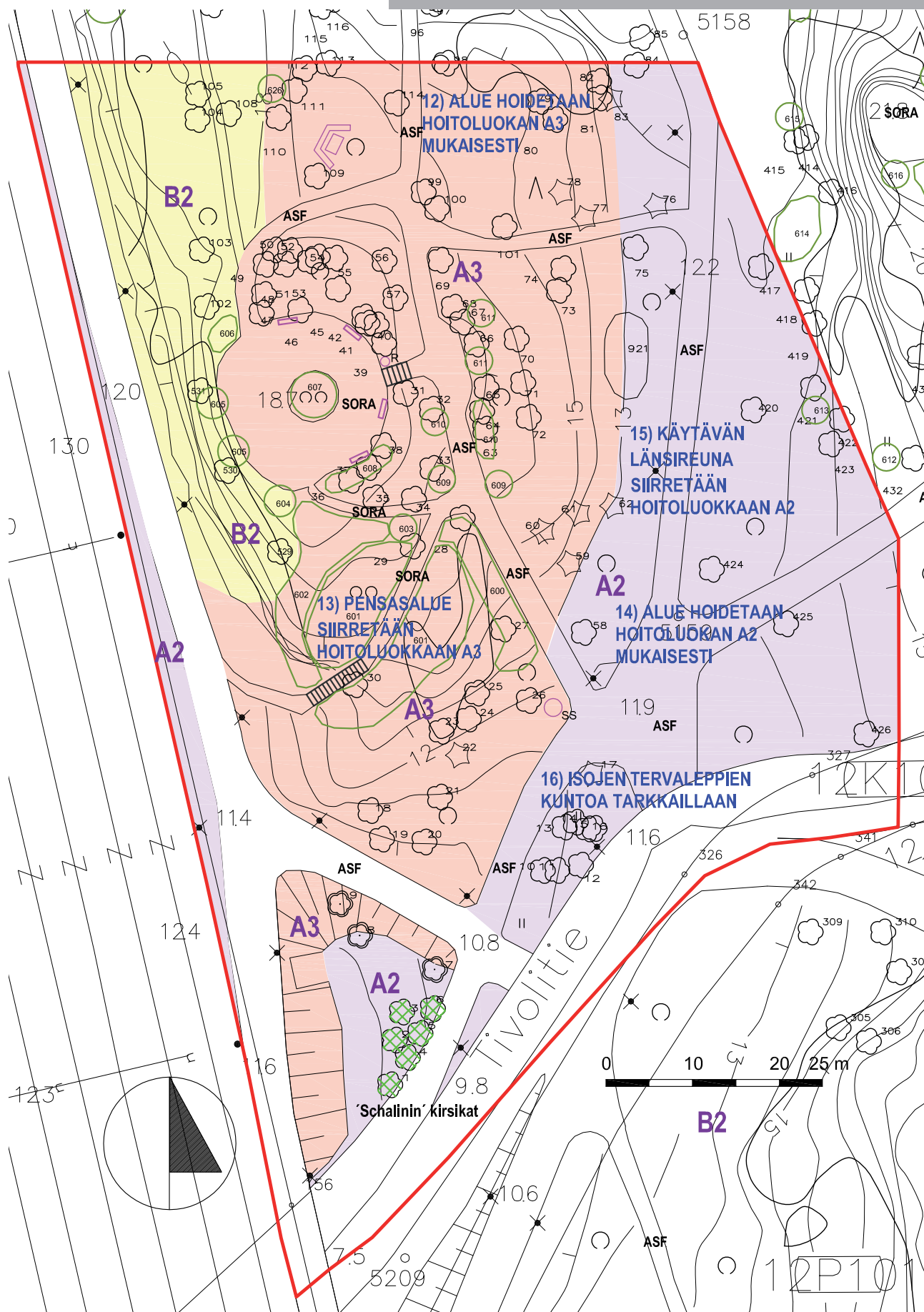

Radan varressa sijaitsevalle sorakumpareelle sijoitetaan penkkejä ja taideteos. Alueen keskellä oleva ruusuryhmä siistitään.

TOIMENPIDEKORTTI: OSA-ALUE 5

HOITOKORTTI: OSA-ALUE 5

OSA-ALUE 6, NÄKÖALATASANNE YMPÄRISTÖINEEN

Tämä alue on suurimmaksi osaksi kalliometsää. Maasto nousee melko jyrkästi itään. Tivolitien lähiympäristö on leikattua nurmialuetta, jolla kasvaa isoja yksittäispuita lähinnä puistolehmuksia ja vaahteroita. Näköalatasanne on peittynyt pahoin kasvillisuuden sekaan eikä siitä juuri ole näköyhteyttä puistoon varsinkaan kesällä. Näköalatasanteen itäpuolella on melko laaja sorakenttä, jonka keskellä kasvaa muutama iso puistolehmus ja pohjoisreunalla ryhmä kerrottukukkaisia hapankirsikoita ns. 'Schalinin' kirsikoita (*Prunus cerasus* 'Rhexii'). Länsireunalla alue rajoittuu puistonurmeen. Nurmikon ja metsän reunassa kasvaa joitakin pensaita. Näköalatasanteen vieressä on sijainnut 1800-luvun loppupuolella rakennettu ravintola Alphyddan, joka tuhoutui tulipalossa lopullisesti 1951.

TAVOITTEET

Tivolitien pohjoispuoli näköalatasanteelle asti on hoidettua nurmialuetta, jolla kasvaa joitakin yksittäispuita. Alueelle voidaan istuttaa lisää pieniä puita esim. kirsikoita. Näköalatasanteen ympäristöä on syytä raivata sen verran, että paikka löytyy ja siltä on näkymälinja puistoon. Tasanteelle voisi myös asentaa infotaulun paikan historiasta. Metsän ja nurmialueen rajaa pehmentetään pensasistutuksin tai antamalla tilaa mahdollisille siementaimille. Kalliometsäalueella ei ole polkuja ja siellä kulkeminen on vaikeaa.

TOIMENPITEET

1. Näkymälinja pohjoiseen puistoon avataan näköalapaikalta.
2. Näköalapaikan eteläpuolella oleva kuollut pihasyreeni (616) sekä vinossa kasvava, tuettu tuohituomi, *Prunus maackii* (436) poistetaan ja ympäristön vesakkoa raivataan.
3. Rinteeseen näköalatasanteen eteläpuoliselle nurmialueelle istutetaan 11 kpl imeläkirsikoita (*Prunus avium*) ja hapankirsikoita (*Prunus cerasus*).
4. Metsänreunaan istutetaan atsaleoita, esim. *Rhododendron schlippenbachii*, ja alppiruusuja, esim. kotimaiset lajikkeet 'Helsingin yliopisto' ja 'Pohjolan tytär' sekä muita pensaita esim. idänvirpiangervo (*Spiraea chamaedryfolia*), taikinamarja (*Ribes alpinum*), koiranheisi (*Viburnum opulus*), pähkinäpensas (*Corylus avellana*), lehtokuusama (*Lonicera xylosteum*), metsäruusu (*Rosa majalis*)

pehmentämään nurmialueen ja metsän rajaa.

5. Tivolitien varren maakivien ympärille asennetaan yhtenäisenä kaistana nupu- tai noppakiveys, johon maakivet sijoitetaan puoliksi upotettuina tai maakivet poistetaan ja niiden tilalle asennetaan pollarit.

6. Paikotusalueen eteläpuolella olevat puiden ja pensaiden siementaimet siistitään.

7. Näköalatasanteelta poistetaan roska-astia ja porrasaskelmien viereen lisätään roska-astia, L&T City (60 l), väri metallimusta.

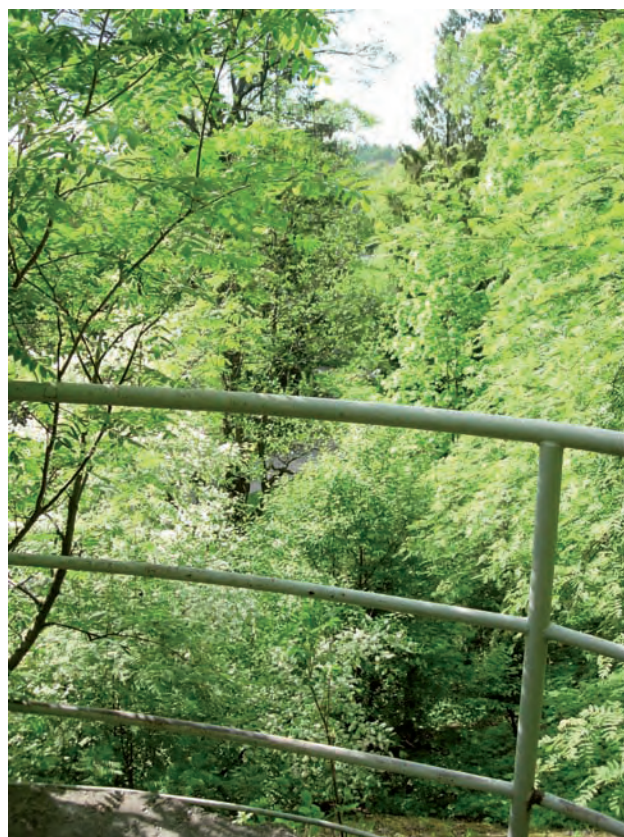
HOITO

8. Näkymälinja näköalatasanteelta pidetään avoimena säännöllisin raivauksin.

9. Tivolitien ja näköalatasanteen välinen alue sorakenttineen sekä näköalatasanteen koillispuolella 'Schalinin' kirsikoiden takana oleva alue siirretään hoitoluokasta C1 luokkaan A2.

10. Tasanteen länsipuolinen kallioinen rinne siirretään hoitoluokasta C1 luokkaan B2. Niittyalueen niittotarve on tarkistettava alueella kasvukauden aikana kasvun mukaan.

11. Metsän ja nurmikon rajalla ohjataan siementaimien kasvua pensasmaisiksi.

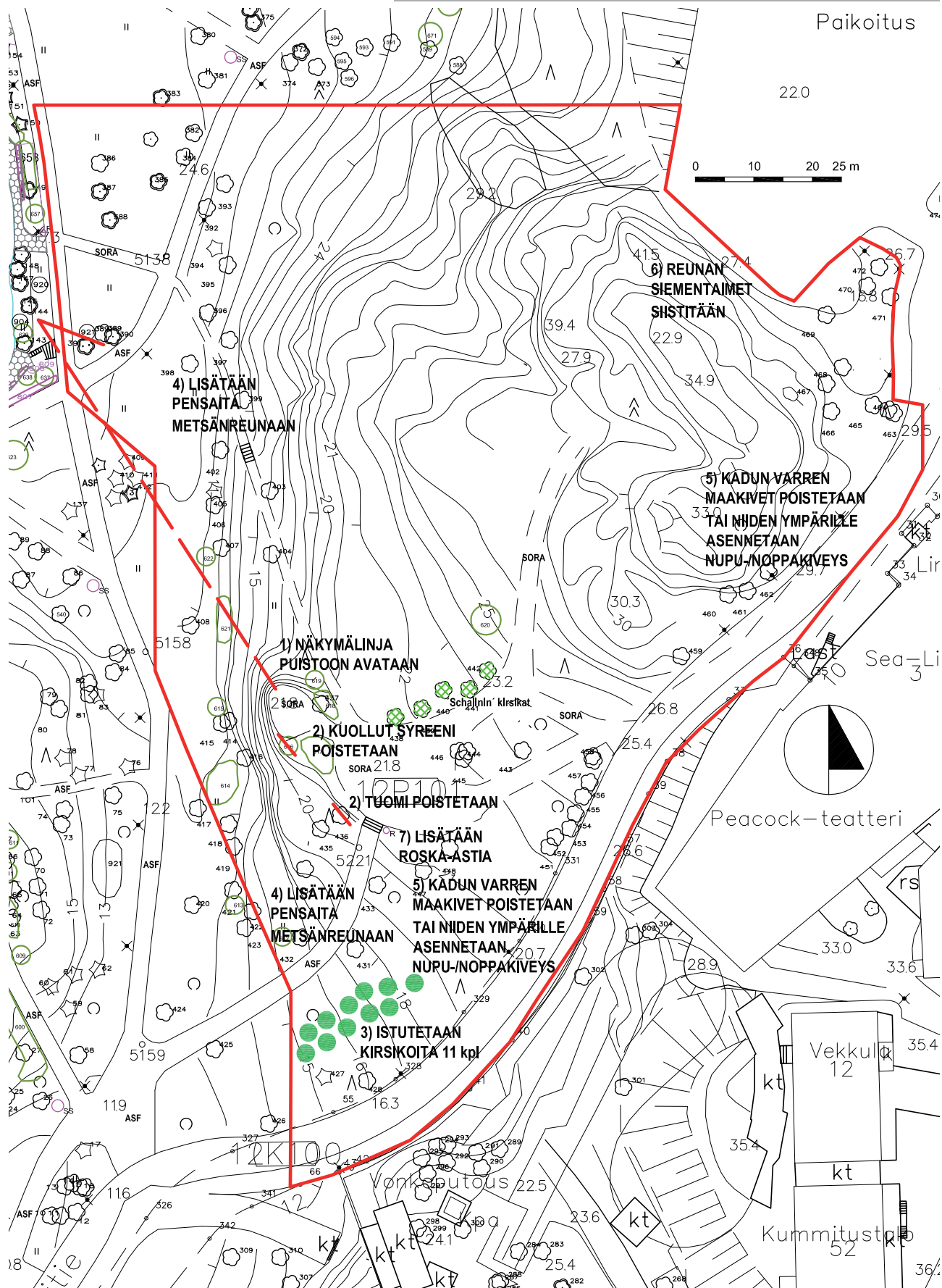
Näköala tasanteelta puistolammelle on kasvanut umpeen.

TOIMENPIDEKORTTI: OSA-ALUE 6

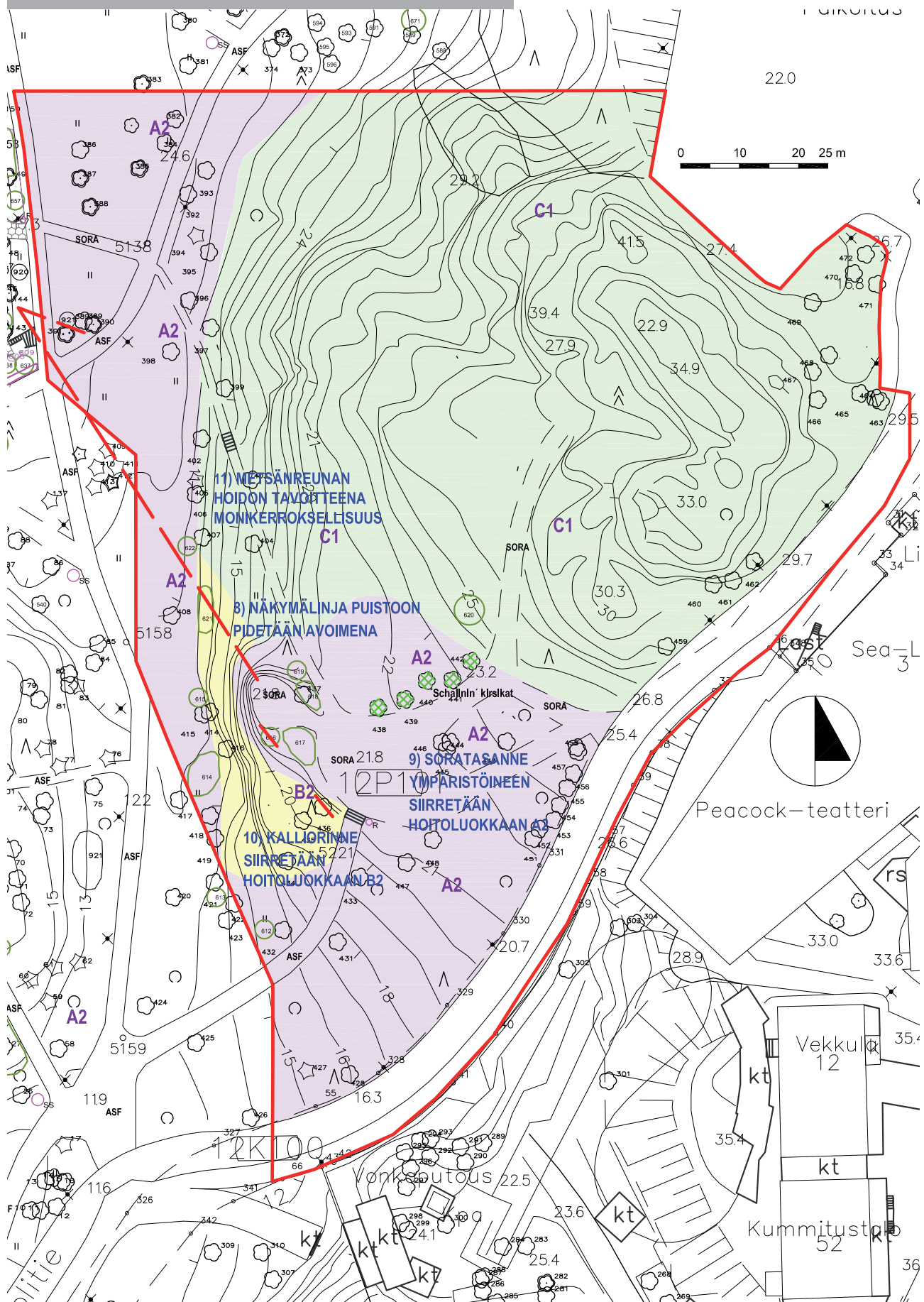
Paikoitus

22.0

0 10 20 25 m

HOITOKORTTI: OSA-ALUE 6

OSA-ALUE 7, KATSOMO YMPÄRISTÖ- NEEN

Tämä alue muodostuu melko laajasta avoimesta oleskelunurmesta sekä sen ja metsänreunan väliin jäävästä portaittain nousevasta katsomosta ja näyttämöstä.

Katsomo sijaitsee rinteessä ja sen ympärille on istutettu 1998 japanilaisten Helsingin kaupungille lahjoittamia rusokirsikkapuita (*Prunus sargentii*). Toinen lahjoitettu rusokirsikkaryhmä on alueen itäreunalla sijaitsevan huvimajan ympärillä. Suuri osa kirsikoista on menehtynyt joko kuivuuteen tai kulutuksen seurauksena. Avoimen nurmialueen reunamilla kasvaa lähinnä tammia ja puistolehmuksia sekä metsän reunassa joitakin mäntyjä ja vaahteroita. Huvimajan ympärillä on muutama pensasryhmä. Alueen läpi kulkee näkymälinja kallion päällä olevalta näköalapaikalta puistolammelle.

TAVOITTEET

Alueen avoin nurmikko on suosittu oleskelu-, piknik- sekä pelipaikka kesäisin. Myös maiseman kannalta nurmialue on syytä pitää avoimena ja hyvin hoidettuna. 1980-luvulla rakennettua näyttämöä ja katsomoa käytetään paljon. Ne ovat huonossa kunnossa ja vaativat jossain vaiheessa peruskorjauksen. Rusokirsikat tuovat varsinkin keväisin värikkyyttä alueelle, ja niitä on syytä vaalia sekä korvata kuolleet uusilla sopiviin paikkoihin istutettavilla taimilla. Kirsikoiden ympärillä nurmikko pidetään pitkänä suojaamassa juuristoa. Huvimajan töhriminen pyritään pitämään kurissa maalamalla se säännöllisin väliajoin. Kallioinen metsä-alue säilytetään nykyisenlaisena.

TOIMENPITEET

1. Ne lahjoitetut rusokirsikat (*Prunus sargentii*), jotka ovat jostain syystä kuolleet, uusitaan ja niiden istutuspaikkaa vaihdetaan, osa sijoitetaan tälle alueelle (12 kpl), osa muualle puistoon sopiviin paikkoihin.
2. Huonokuntoisesta katsomo/näyttämöstä poistetaan ensivaiheessa teräsistuimet ja kivetään niiden levyinen alue betonikivellä ja nurmetetaan loput askelmasta, myöhemmin kohde peruskorjataan erillisen suunnitelman mukaan.
3. Metsänreunaan istutetaan pensaita esim. idänvirpiangervo (*Spiraea chamaedryfolia*), taikinamarja (*Ribes alpinum*), koiranheisi (*Viburnum opulus*), pähkinäpensas (*Corylus avellana*), lehtokuusama

(*Lonicera xylosteum*), metsäruusu (*Rosa majalis*) pehmentämään nurmialueen ja metsän rajaa.

4. Metsärinteessä kulkevan reitin soraosuudet asfaltoidaan.

5. Näköalapaikalta lammelle kulkevalta näkymälinjalta poistetaan kaksi nuorta tammaa (377, 378).

6. Huvimaja pidetään siistinä ja maalataan tarvittaessa.

7. Ylemmän paikoitusalueen pohjoispuolella metsässä olevat huonokuntoiset kuntoiluvälineet poistetaan.

8. Nurmialueen roska-astiat (3 kpl) poistetaan, oleva syväsäiliö verhoillaan uudelleen ja lisätään kaksi uutta syväsäiliötä oleskelunurmen läheisyyteen (esim. Molok M800). Metsäalueella uusitaan 2 kpl roska-astioita, malli L&T City, 60 l, väri metallimusta.

HOITO

9. Nurmialue kuuluu hoitoluokkaan A2. Nurmi pidetään siistinä sekä avoimena.

10. Paljon käytetylle nurmikon osalle tehdään ilmastointi ja hiekkaukset n. viiden vuoden välein.

11. Näkymälinja näköalapaikalta pidetään avoimena säännöllisin raivauksin, samoin metsärinteessä olevat pulkkamäet.

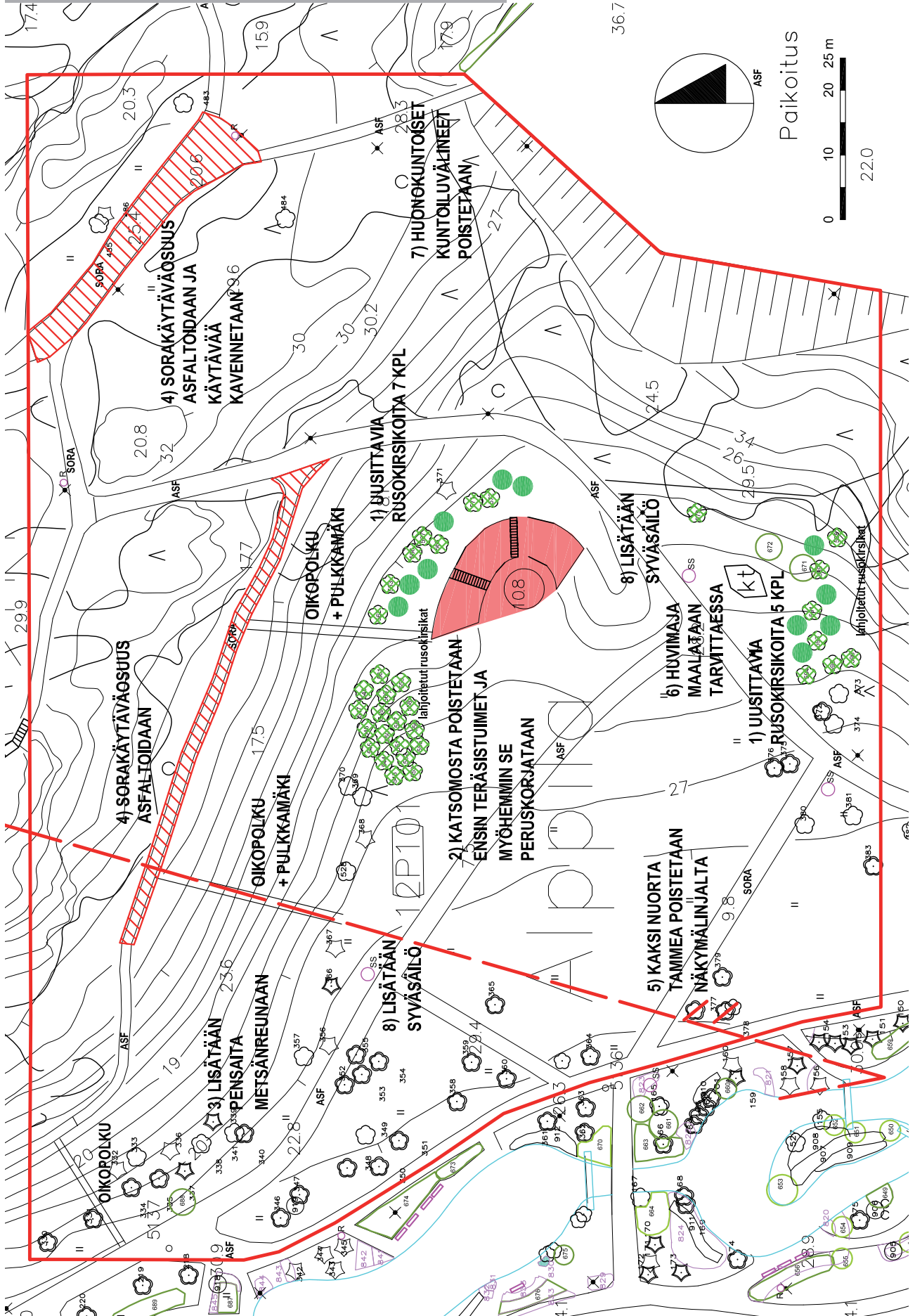
12. Rusokirsikkaistutusten alusta niitetään vain 2-5 kertaa kesässä kasvusta riippuen. Näin pyritään estämään puiden alustan kulutus.

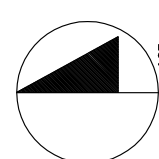
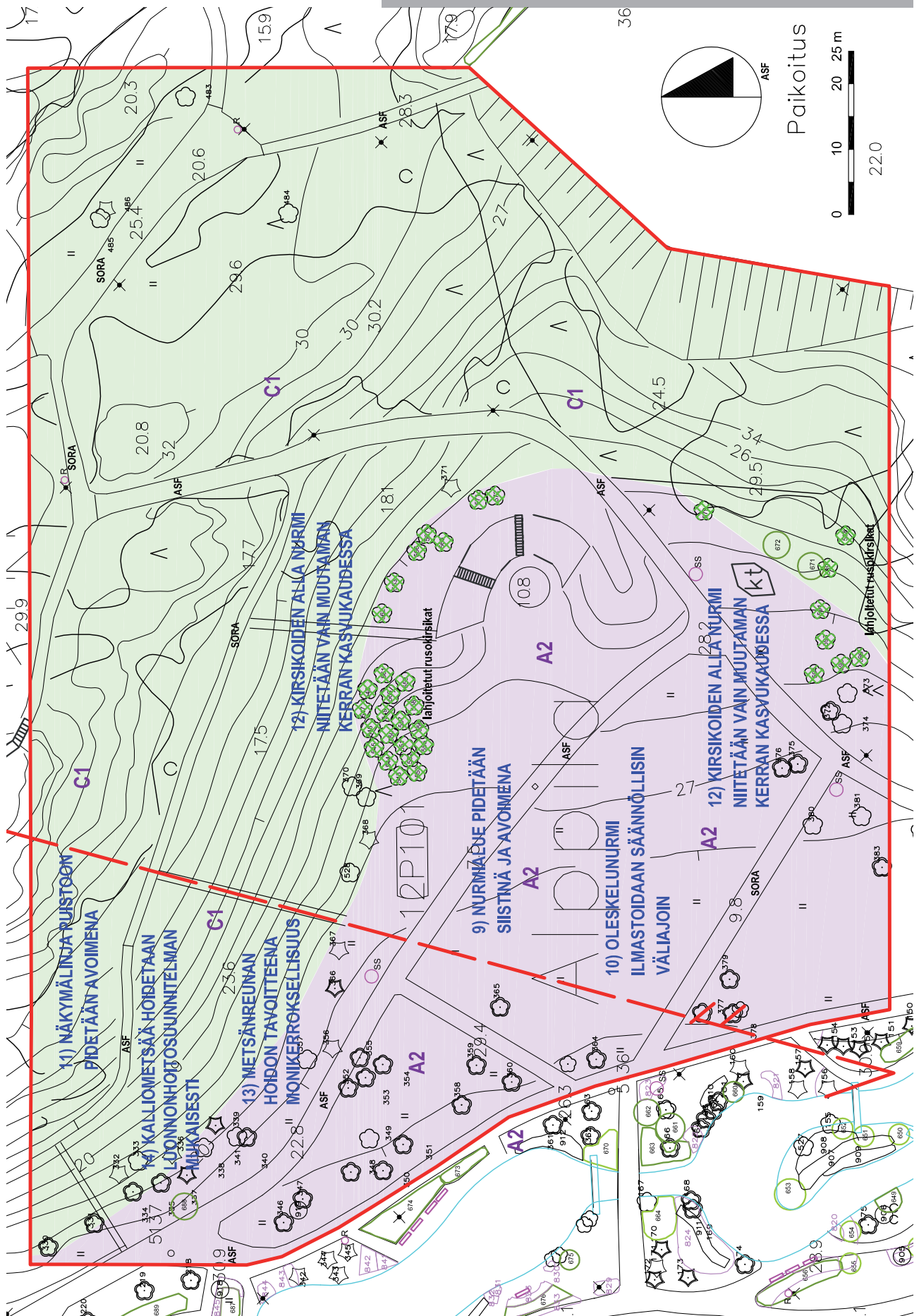
13. Metsän ja nurmikon rajalla ohjataan siementaimien kasvua pensasmaisiksi.

14. Rinnemetsää hoidetaan hoitoluokan C1 mukaisesti kts. erillinen luonnonhoitosuunnitelma.

Katsomo ja sitä ympäröivä nurmikko ovat suosittua oleskelu-alueita.

Paikoitus

0 10 20 25 m
22.0

OSA-ALUE 8, NÄKÖALAPAVILJONKI YMPÄRISTÖINEEN

Alue on suurimmaksi osaksi kalliometsää. Itäreunalla on vähän rehevämpää reittien pirstomaa sekametsää. Pohjoisessa alue rajoittuu Viipurinkatuun, jonka reunassa kasvaa melko tiivis ja iäkäs puusto. Puulajeina esiintyvät koivu, mänty, haapa, pihlaja ja vaahtera. Osassa puista on paljon kuivia oksia tai katkennut latva. Yksi rauduskoivu kasvaa kauniisti keskellä kevyen liikenteen reittiä. Kallion korkeimmalla kohdalla on näköalapaviljonki, jonne vie kaksi reittiä. Kummallakin reitillä on yhdet puiset raput. Näköalapaviljongista on selvä näkymälinja puiston lammelle ja melko umpeenkasvanut näkymälinja puiston pohjoisosaan.

TAVOITE

Alueen reitistö pidetään kunnossa, samoin näköalapaviljonki ja sen näkymälinja lammelle. Kalliometsä ja rinnemetsä pidetään siistinä. Viipurinkadun varrella olevat puut pidetään kunnossa.

TOIMENPITEET

1. Metsänreunaan istutetaan pensaita esim. idänvirpiangervo (*Spiraea chamaedryfolia*), taikinamarja (*Ribes alpinum*), koiranheisi (*Viburnum opulus*), pähkinäpensas (*Corylus avellana*), lehtokuusama (*Lonicera xylosteum*), metsäruusu (*Rosa majalis*) pehmentämään nurmialueen ja metsän rajaa.
2. Viipurinkadun varrella olevista puista poistetaan kuivia oksia.
3. Näköalapaviljonki pidetään siistinä ja maalataan tarvittaessa.
4. Rinnemetsässä kulkevan reitin soraosuus asfaltoidaan.
5. Alueelle lisätään yksi roska-astia ja oleva astia uusitaan, malli L&T City, 60 l, väri metallimusta.

HOITO

6. Viipurinkadun varren nurmi-/yksittäispuualue kuuluu hoitoluokkaan A2 ja se pidetään siistinä. Puiden kuntoa tarkkaillaan ja niitä poistetaan tarvittaessa.
7. Kadun varren A2 luokan aluetta kavennetaan, jolloin osa siitä siirretään hoitoluokkaan C1.
8. Lampipuiston ja kalliometsän rajalla polkujen haarautumiskohdassa oleva B2 hoitoluokan alue siirretään luokkaan C1.
9. Näköalapaviljonki ja sinne johtavien puuportaiden kuntoa tarkkaillaan ja ne kunnostetaan tarvittaessa.

taessa.

10. Metsän ja nurmikon rajalla ohjataan siementaimien kasvua pensasmaiseksi.

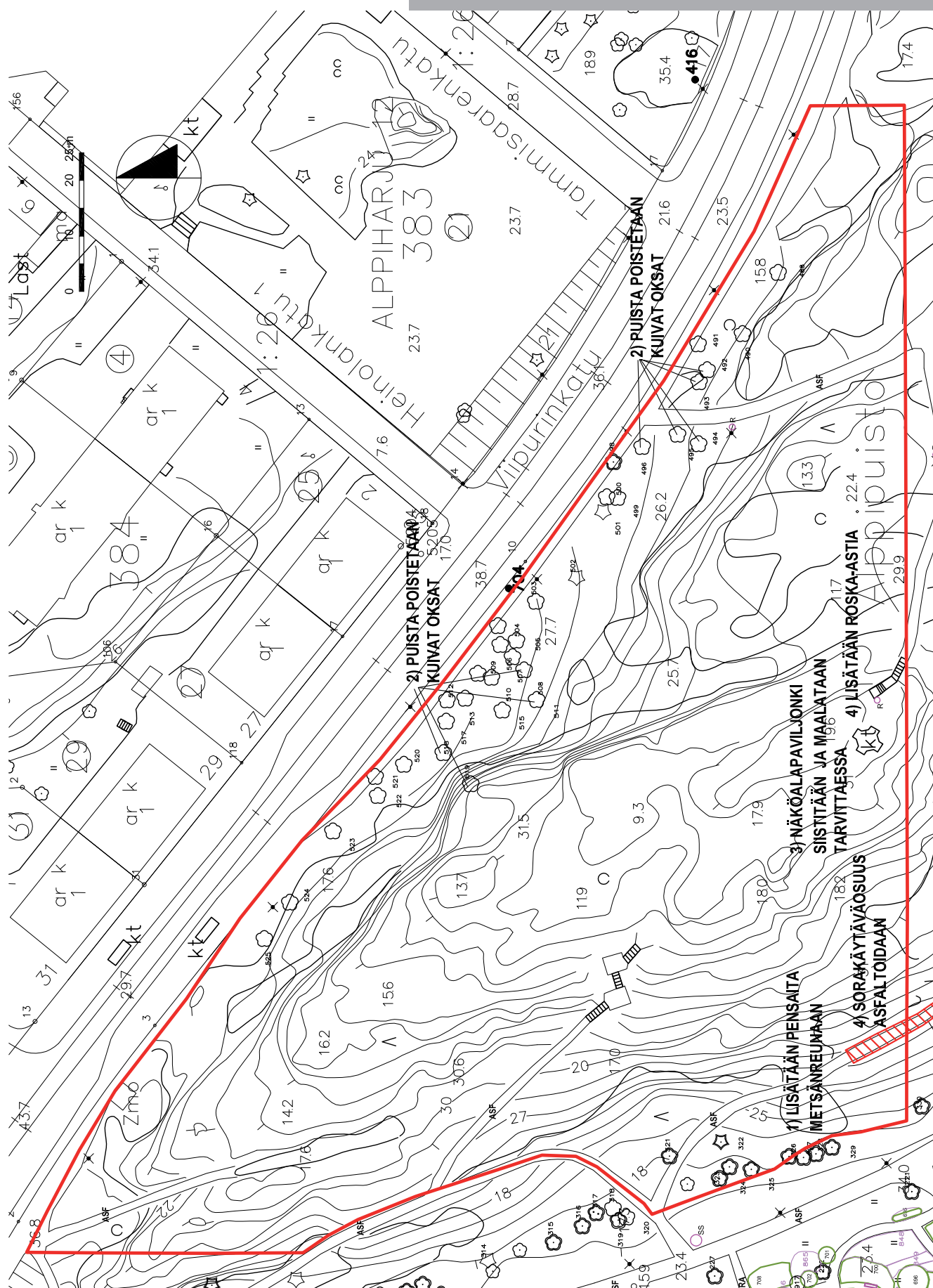
11. C1 luokan kalliometsä hoidetaan hoitoluokan mukaisesti ks. erillinen luonnonhoitosuunnitelma.

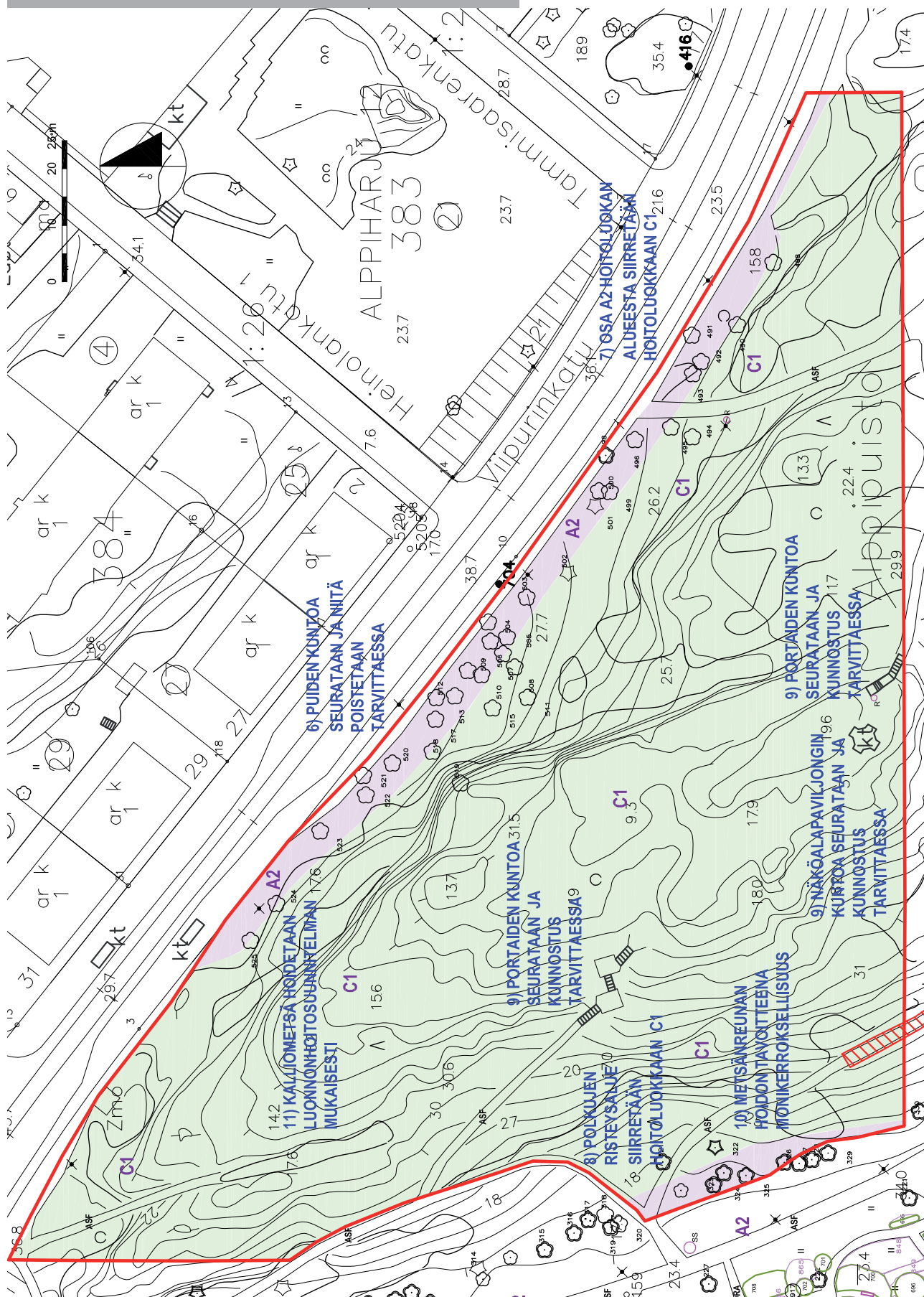

Näköalapaviljongin ympäristö siistitään ja paviljonki pidetään kunnossa.

Näkymälinja kalliiden päältä näköalapaviljongilta puistoon ja lammelle pidetään avoimena.

OSA-ALUE 9, LINNANMÄEN PAIKOITUS-ALUEIDEN YMPÄRISTÖ

Alue käsittää kaksi isoa asfaltoitua paikoitusaluetta, Tivolitien varren sekä jonkin verran kalliometsää. Paikoitusalueita käyttävät lähinnä Linnanmäen vierailijat. Alue on hyvin kallioista ja istutuksia on vähän, lähinnä vain ylemmän parkkialueen ympärillä ruusupensaita ja joitakin pihlajia nurmialustalla. Muuten niukka puusto on luonnonmukaista.

TAVOITE

Alueen ilmettä tulisi kohentaa, sillä se on Linnanmäen pääsisäänkäynnin välittömässä läheisyydessä. Sisäänkäynnin ympäristö on nykyisin sekava ja väritön. Alueen jäsentelystä, istutuksista ja rakenteista tulisi tehdä peruskorjaussuunnitelma Alueen kova kulutus ja maaperän kuivuus luovat tietyt reunaehdot uusille istutuksille. Vuokra-alueiden rajat tarkistetaan ja neuvotellaan Linnanmäen kanssa hoitovastuista ja jätehuollosta.

TOIMENPITEET

1. Linnanmäen sisäänkäynnin kohdalla olevien istutusalueiden reunat kivetään esim. seulanpääkiveyksellä kovan kulutuksen takia.
2. Tivolitien eteläpuolelle tien ja kevyenliikenteen reitin väliin sijoitetaan 7 kpl kesäkukka-astioita ohjamaan kulkua reitille, kukissa Linnanmäen värit.
3. Ylemmän paikoitusalueen reunalla olevat ruusut leikataan alas.
4. Ylemmän paikoitusalueen pohjoisreunan reunakiveys uusitaan graniittireunakivellä.
5. Sisääntuloalueelle sekä paikoitusalueiden ympäristöön tehdään yhteistyössä Linnanmäen kanssa erillinen peruskorjaussuunnitelma, jotta alueen ilme saadaan kohenemaan. Peruskorjauksen jälkeen alueen hoitotaso on A2 luokkaa.

HOITO

6. Tivolitien varsi ja alemman pysäköintialueen länsireuna kuuluvat hoitoluokkaan A2 ja ne pidetään siistinä. Tätä A2 luokan aluetta kavennetaan, jolloin osa siitä siirretään luokkaan C1.
7. Ylemmän pysäköintialueen reunalla olevat ruusut pidetään siisteinä säännöllisin leikkauksin, ja istutusalueen hoitoluokka siirretään luokasta A2 luokkaan A3.
8. Pysäköintialueiden välinen kallio siirretään hoitoluokasta A2 luokkaan B2.
9. Kadun varren istutukset siirretään peruskorjauksen jälkeen hoitoluokkaan A2.

sen jälkeen hoitoluokkaan A2.

10. Kalliometsäalue hoidetaan hoitoluokan C1 mukaisesti ks. erillinen luonnonhoitosuunnitelma.

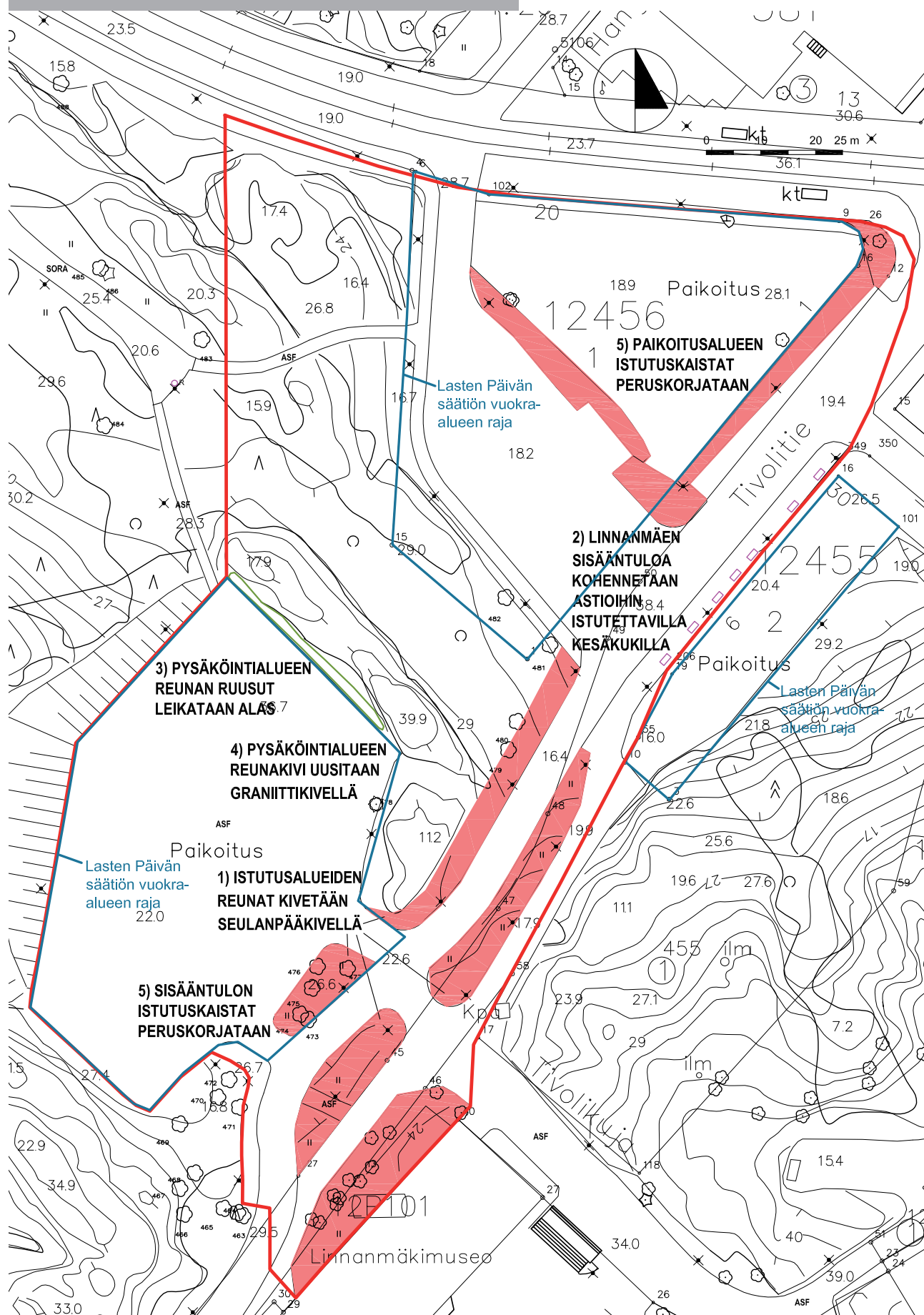

Linnanmäen sisäänkäynnin istutusalueiden reunoille asennetaan seulanpääkiveys estämään kulutusta.

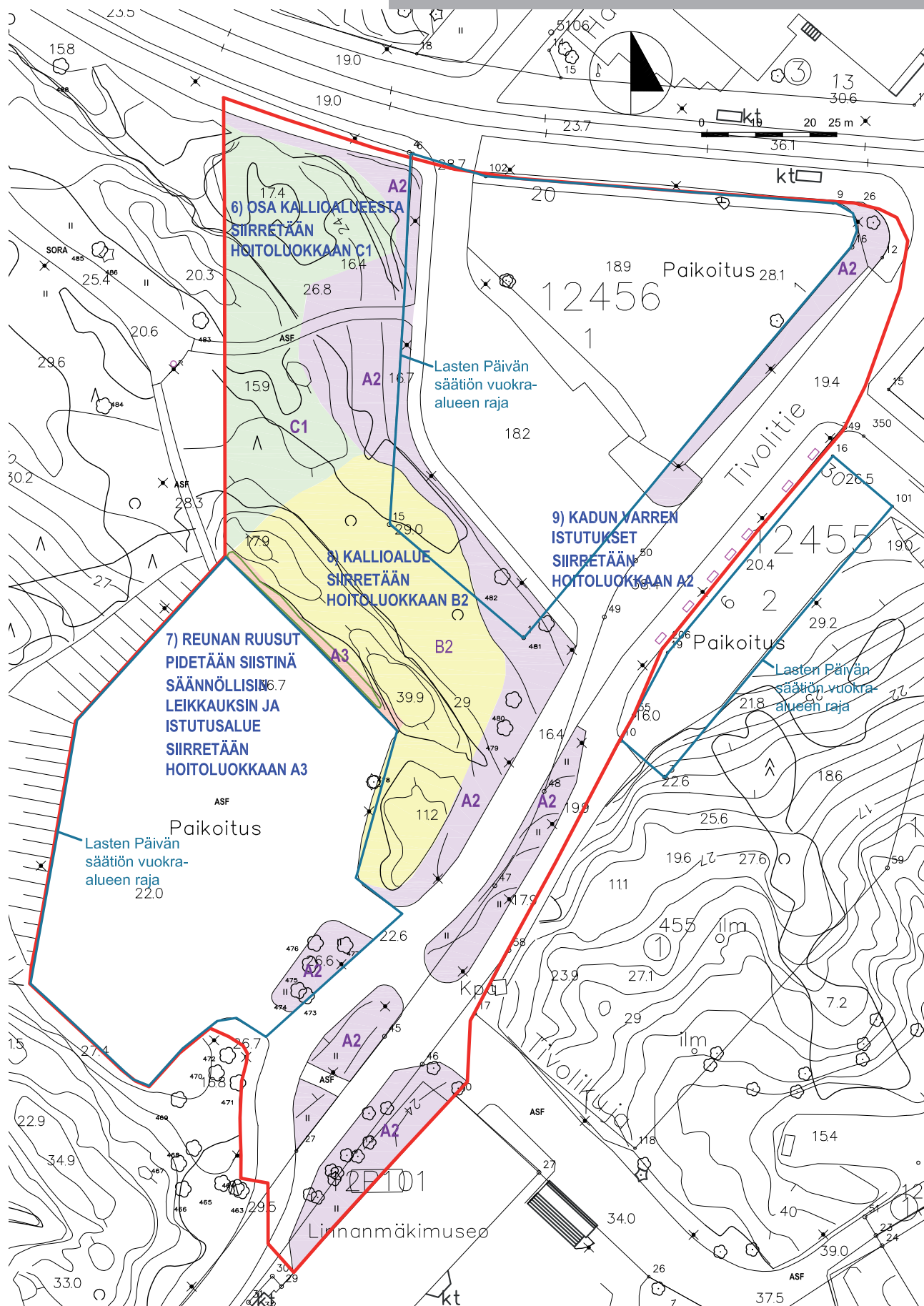

Linnanmäen sisääntuloaluetta Tivolitien varrella kohennetaan aluksi kesäkukkaistutuksin. Myöhemmin alueelle laaditaan peruskorjaussuunnitelma.

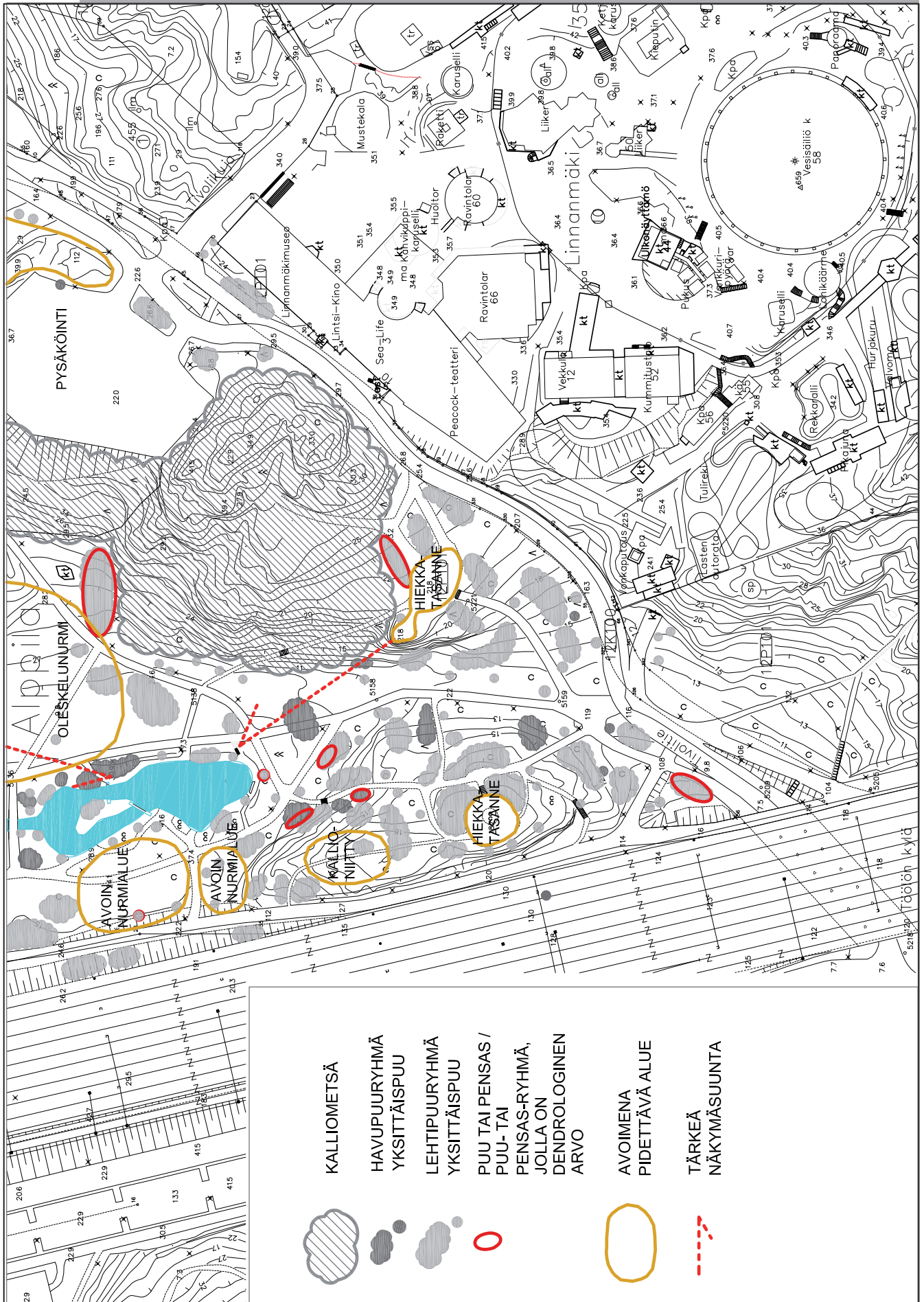
TOIMENPIDEKORTTI: OSA-ALUE 9

HOITOKORTTI: OSA-ALUE 9

ALPPIPUISTON POHJOISOSAN TAVOITTEELLINEN TILARAKENNE

ALPPIPUISTON ETELÄOSA

OSA-ALUE 10, TIVOLITIENT ETELÄPUOLINEN ALUE

Alue rajoittuu pohjoisessa Tivolitiehen, lännessä rataan, etelässä kalliokumpareen lakialueeseen ja idässä Linnanmäen huvipuistoon. Tivolitielle laskeva pohjoisrinne on melko vehmasta vaahteravaltaista lehtipuumetsää. Koko muu alue on kalliometsää. Alueen läpi kulkee asfaltoitu reitti portaineen.

TAVOITTEET

Alue säilytetään nykyisenlaisena, vain asfaltoitua reittiä on syytä parantaa. Reitillä olevat maastoportaat ovat vaaralliset varsinkin talvella. Niille on syytä laatia peruskorjaussuunnitelma. Rinteen vaahteroiden ikääntyessä niiden tilalle voidaan ajatella pyökkimetsikköä ja istuttaa esim. valkopyökkiä, *Carpinus betulus*.

TOIMENPITEET

1. Tivolitieltä nousevat graniittiportaat suoritetaan.
2. Tivolitien varren maakiven ympärille asennetaan yhtenäisenä kaistana nupu- tai noppakiveys, johon maakivet sijoitetaan puoliksi upotettuina tai maakivet poistetaan ja niiden tilalle asennetaan pollarit.
3. Niittyalueelta poistetaan kannot.
4. Portaiden vieressä oleva valaisin suoritetaan.
5. Pitkät asfalttipintaiset maastoportaat peruskorjataan erillisen suunnitelman mukaan.
6. Alueen roska-astiat (1 kpl) uusitaan, malli esim. L&T City, 60 l, väri metallimusta.

HOITO

7. Tivolitieltä kevyen liikenteen reitille nouseva luis- ka siirretään katuvihreästä hoitoluokkaan A3.
8. Reittien haarautumiskohdan ympärillä oleva B2 luokan niittyalue niitetään 2 kertaa kasvukaudessa eikä niittojätettä korjata pois.
9. Tivolitien reuna siirretään hoitoluokasta C1 luokkaan B2.
10. Rinnemetsä kuuluu luokkaan C1, hoito kts. erillinen luonnonhoitosuunnitelma.

Rinteen vaahterametsän ikääntyessä vaahteroiden tilalle voidaan istuttaa valkopyökkiä.

Rinteen pitkät ja vaaralliset maastoportaat peruskorjataan erillisen suunnitelman mukaan.

Tivolitien varren maakivien ympärille asennetaan nupu- tai noppakiveys tai ne korvataan pollareilla.